

GEURE JAYAK

VI Aberi-Eguna andiro ospatu zan

Eleizkizun eder eta gorengoak Begoña'ko eleizan.-Jaunar-izeak ugari baño ugariago. - Euzko - Eresbatza'ren jardun entzungaria. - "Amaya" antzezkiun zoragariak. - Eria, alai eta zindo, uri, eritxo eta guda - onetan.

JAI ONDOREAN

Gure VI Aberi-Eguna, gogoangaria be netan isango dogu. Afotzak eta euzkotaf afotxaleak, ora'n eun urte bezelatsu sor eta gor, itsu eta tentel dira, euren Aberia ezagutu ezinik oneik gofoto amufuz irakiten ganezka, areik.

Eta abenda zaar auxe, geure odol auxe, bein betiko galdu nayan, ez asper ez ne ke, jardun zitean ari diran bitartean, euzkotafak gero ta sendago gero ta ke-mentsuago Sabin, abandotaf giza-gureta ren bideari jaiak, gogo ta biotz, onaze eta erotza bera ere jasanteko prest eta gertu dagoz.

Aroza eriotza zabalunaz gure mendi eta libak bafina soma dananean. "Amaya" ren aldiko euzkotaf jatofen antzera, bide ra urtenoz esi gogo'a orma gotofa ezafi dautsa.

Aberia odolez zaindu bear ba'da, odol lex, erotza ari jibatika begira, bere es-keintza erango dautsa gauko euzkotaf abertzaleak.

Aintza zuei, Egun aundi onetan, gorab-eben oro zuei, euzko gudari cimo eta itxas taf bulartsuoi Aurtengo Aberi Eguna, odol-lexko jai izan dogu.

"Gofagotuko dira bertoko mendiak". Esan eban Irakasle euzkotafak, eta eg'a. Etofikizuna d'rdaj bizia argio ikusi eban arek, bai senti ebaia gure Abefiaren zo-ria! Gofu dira, gorita, gure mendiak ez-ze, gure itxaso ezkalitaren seme kutun, itxastaf azkafak. Eurontzat bedi VI Aberi "Eguna"ko orotien orot!

EGITARAUA BETEAZ

Egundoko, uts egin euskuin igandez egu-raldak jai edef aura bafuz ezetik kan-poz be, ikusgaria izan etela ames ger-duan, eta gurari ofixe iriztea alpefeko ara-gegungo egunez.

Bafuan egiteko ziran jaikunak, andiro, ufenen eta bikanki ospetu ziran. Gure kutizia, jaikun edefienak ospatu bai genduzan asbetarik izan genduan. Eleizkizunak bai ditugu gorenarik jeltza-leok, eta egitara oneik oso osan buru-tuak izan ziran.

-iz uuzi 'aro xuziq jef oduez 'erogey- ran, eta zein egun zan igantzez, kale eta etxe an eleiz eta enparantzetan ere ezagun zan Bilbao o'etan beintzat. Eta areago, nonhait eietan... ta guda onetan.

EGURALDI KAZKAR

Ez euskuin lagundusunik eskefi igan-dez eguraldiak, motz, betilun eta kazkar azaldu izan yakun-a. Eguzkiaren brintzak noiz somatuko esna iritsez gengoala, eu-riaren aterhako za'asta motela baño be-terik nabari ezpai-genduan.

Goiz osoan olantxe irau eban; afatsal dean atertu eban afen, gaur ez etengabe izan euria ta, gure agindariak zelai ja-kunak n'engo baterako atzeratutea eraba-ki eban.

Euri eta euri zan afen, jendea goiztaf

-bilen, Eleizetan, gizon eta emakume efes-kadak egozan aitopenak aitopen egiñaz. Begoña' izango zan pesta zorientzura deitua ba-jinan, soin eta biotz, txukun eta aratz jafi beafez ginan.

BEGOÑA'RANTZ

Ortzi negaf tanto isurika ari zala, Be-goña'rako bideak betean jendea efuz joan Andra Mari'k seme askoren agefaldia eu-kan iragutirik, eta semeok Amaren magal berora, aintzietan eta aldi guztietan lex, itxaropenaz eta poz-jarioz joalokozan.

TXIRINDULARIAK

Afiaga enparantzan gazte talde edefa ikusi genduan. Txirifinguts la'sterketarako prest egozan, asiera agindua noiz jasoko.

Txirindulari, epale, laguntzale ikusi-tan agin mordo ikusgaria; au utzi gendu-zan geure bideak zear abian beafa izaki guk.

ARTAGAN ALDEAN

Onhezko eta belb lezkoz bidezti asko eldu ziran Begoña'ko eleizara. Atetan, Ertza-ña'ko muti gendok jenden eta zerden egc-zan, lotsa eta eratasuna agertuaz. Bai be-giko dirala otsein oetsek, aspaldiotan izan ditugun za'nta-mutien ondoan. Geure anayak bai dira!

Belbil talde andia agiri zan pla-a ingu-ruetan. Agindariak ere, Je-agindariak eta Euzkadi'ko jauritaritza'ko burukide jeltza-leak ere antze ziralda ordurako ikusi gen-duan.

GIRO KAZKAR, BIOTZ GIRO EDER

Egunaren argiak bere ipirik motelenak baño eskefi ez euskuzan afen, eleiza ar-tara bildu gindok kanpoko giro zakafa baño geyago balio dauana oartu genduan.

Euzkotafak euren izaera zindoz irauten dakienean oi daben biotz - ufea distiraz agertu zan igandez ere. Bafu-giroa, biotz -troa lurin eta usaitza zan, eta milaka ta milaka gizon eta emakume eta gazte-ko, Begoña'ko eleizan poz ezitan, begiak niritz, bafua garbi, sinismena bero aser-tu eroten.

ERTXADONAN

Apain eta argiz blei egoan eleizea. Os-tez gafezka betarik. Atadian ere ez egoan geyago tokirik.

Aufeko egunetan irag fi bezela, bako-itzaren lekuak izentautu egozan. Erdiko ta aldamentako ibi bideak inor hage ageri ziran, bide uts ziralda. Azkontxo edo fle-txaz nundik nora ibili, iragarkak.

MEZEA

Goizeko hortziretan asi zan jaupa ixila. Aldara nagusiko leku berezietan, Agife jauna, lendakaria, eta Leizaola, Torre ta Monzon jaunak.

Fuzko-Alderdi jeltzaleko agindari na-gusiak, Euzkad-Buru Batzafekak, Ziauf-itz jauna lenen zala. Axurigea, Arzeluz, Artetxe, Gamafa, Solson eta abar, Jel-Epaikaritzakoak, Bilbao, Abando, Begoña ta Deusto'ko Uri Buru Batzafak aldun abertzaleak, Basaldua jauna, Elzagite ja-una, Robles Arangiz, Lasarte eta abar. Meza bi izan ziran.

JAUNARTZFA

Lau abadeak etengabe jardun eban gure Jauna emoten bederzti eta laurenak arte. Aura bai ikusgariafren zoragafia, biotz betegafia, Erditak joan ziran lagunak Mai Donera, eta alboko bidetxoetatik ba-koitzaren tokiratu.

ABESTIAK

Ordu eta lauren irau eban eleizkizun-ak, eta ofexenbeste jaunartzeok ere. Bitarte guzti ofetan, guztiak ekin eu-ten geure abesti gozo eta atseginiak abes-tuten. Pulpitotik apaiz gazte batek zuzen du eta organuz lagundurik, "Izan zaitez", "Ogi zerutik" eta "Or zagoz. Jozu" ba-ta bestearen ufengo abestu zituan ofiak, eta batera eta biotzen abes'u ere.

Gure gaztedi edef z'ndoa ikusgaria ag-ri zan k'istafren eleizkizun aundienan ar-tan. Lagi Zafaren alde diardunak, Jaun-goiko bage ezer nai etabena ezin obeto agertu eta azaldu, etsai eta mundu osoz-ren aufe.

TXARTELAK

Mai Donera elduterakoan, an egozan umexo efubageak eskuetan otartxoak za-tuela. Pasko txartela abertzale babespetu guztiak jaunartu baño len euren utzi egien, bakoitzaren izen eta jasotia adira zirik.

Agindariak izan eban asmo atsegini auxe ezin-la obeto irutxi zan, eta otartxoak xartel zuriz josita geldi ziran.

Ez dabe inoiz azuko an izan ziranak eleizkizun bika'n aura.

Nega'a genduan begian, Abefiaren zo-ria gogoan gendula.

"AMAYUR"KOAK

Asturias'tik etofi bafi, "Amayur" Euz-

ko-Judaroste'ko saildiko muti zangar, gu dari ausarta eta bulartsuak ere, antxe izan genduzan, eta zindo eta apal, jende arcean sakabanatuta Ama Maite'ren ofetan aus-patzuaz, biotzak bafiro be eskeintzen.

BUKAERA

Esan bezela, bederzti eta laundenak al-dean izan zan Jauna.ze bukaera, eta "Aguf, Jozu'ren Ama" gartsu eta itxar-opez abestuaz amaitu zan eleizkizuna.

Eleiza betean, sendo, durunditsu eta aun diro abestu eban ete euzkotaf sinismen dunak.

URTEERA

Txauneskiñak "Euzko-Abendaren Ere-serkia" asi ebanean gure efiko agindari nagusiak eta Jel Alderdikoak, jaupari la-guntzale ebela ateraz ziran eleizatik.

Ondoren, enparau jende guztiak, odola zañetatik kanpora iduri, borborka eta gal-gal, ateak betean.

ZINDO ETA SENDO

Aterkinik ugari be-zan an! Alaitasuna eta poza areago ofdea. Eguraldiaren be-tozkoak egundoko etsipena izan eban, eta zar eta gazte Aberi Egunaren edefak go-goak apainduta, garaitzale, sinismendun eta jator agertu ziran euzko abertzaleak.

Begoña'ko maladiak beera, aterkin uyo-ofdea joiala zirudian. Uvoldo alai eta bi-ko'a, ondagafi barik bizigafi dan uyofdea ofdea.

Argazki gileak bizkof jardun eban eu-ren lanetan batez be eleizatik jendeak ur-teterakoan.

BATZOKIAK, APAIN.

Euzko Batzokiak apain eta ikurinak go-yan zituela agiri ziran, batez be Sabin -Etxia, Orobar gure etxea.

Abefikideen etxetan, ordea, agindarien esanak bateaz, ez eban leotan ozalilik ipih.

MEZA NAGUSIA

San Mames'erako eguraldi txata zala ta, meza nagusia be, Begoña'n bertan: zateka erabagi eben agindariak eta alantxe ospa-tu be egin zan.

Jendea eleizarantz abian zaneke, neska-tila liranak, gure emakume azkafak, zofa-ak eskuetan eta ifipafa ezpanetan, lore-txoak txapafetan ezarten ekin eutsen, bata bestean leyan ekin be, Auxiliaren enparan-tzat'k asi ta Begoña eleiz-auferaño bitar-tean.

"DE ANGELIS"

Txadona osoro bete zan, bafiren bafi. Aldara nagusiaren albo bietara, Begoña, Bilbao, Deusto ta Abando'ko Batzokieta-ko ikurinak jafi zituen, eta maladi ingu-ruan gorulari ta ezpatadantzari txikiak egozan.

"De Angelis" jaupa eresia abestu eban eriak; aboskoren mutikoak batean, gizo-nezkoak eta euparanko guztiak bestean. Amabiak lauren gitxitogotan asi zan jupa nagosi abestua eta ifatiz eda. zan.

Organoan, Gorofari jaunak jardun eban, eta asieran, agindariak eltzekoan "Aguf, jaunak" jo eban. "Victimae Paschali" ger-ta guzti argazkitu eben.

Jaupertilan, Euzko-Abendaren-Ereser-kia jo eban, eta bitartietan, geure eres bi-gun gozoak.

Efiak batean eta jasean abestu eban, jaupari bat zuzendari zala.

AMAYERAN

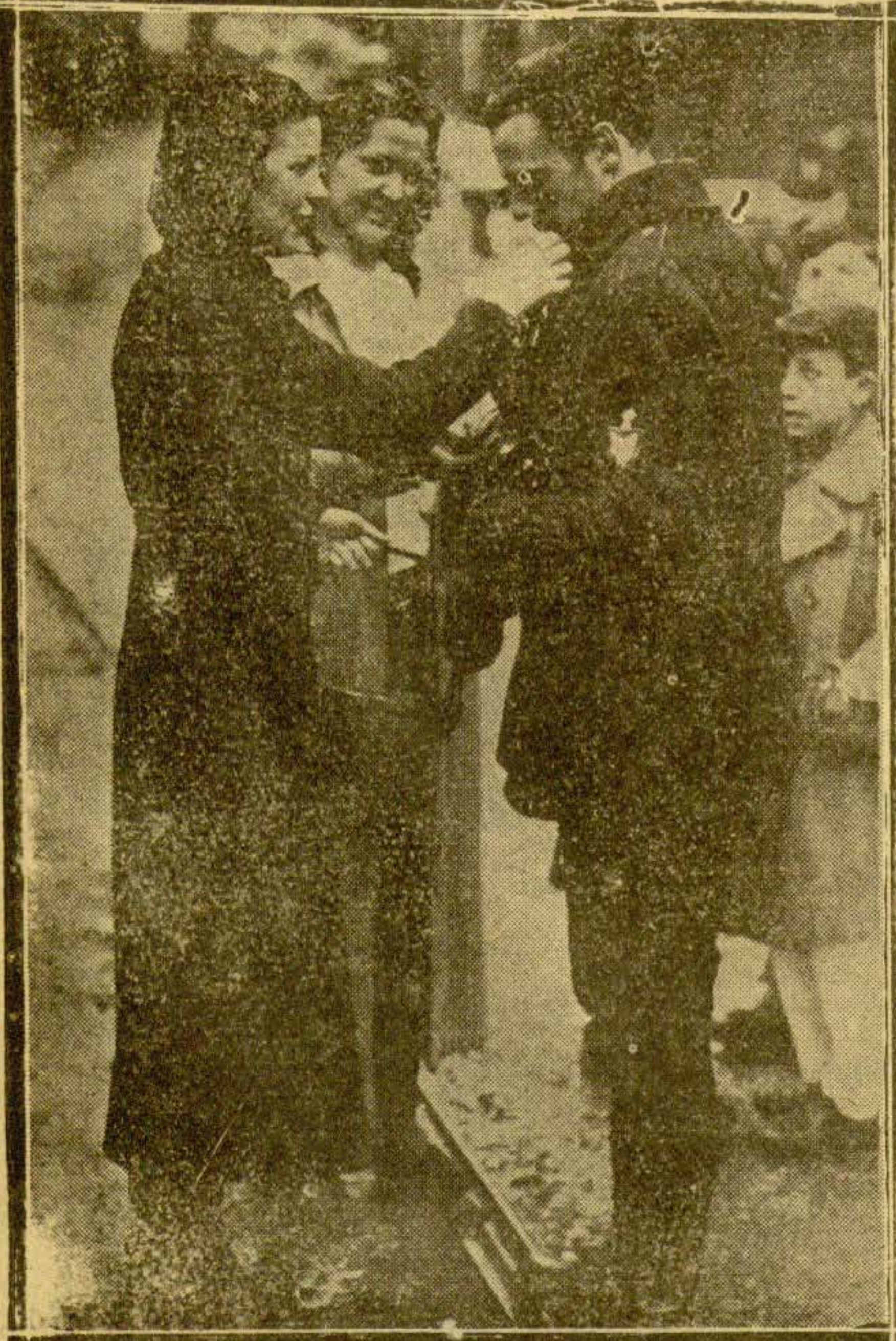
Bafiro be argazkigileak to ta su ekin eutsen mintzak ateraten. Jende taldeak ba-naka, eta ondoren gorulari aldea, ikurin et agurti argazkitu eben.

Abertzalen poza arpegietan ran ezagun, eta marmar atseginetan, efeskada luzeak jatsi ziran Bilbao'rantz.

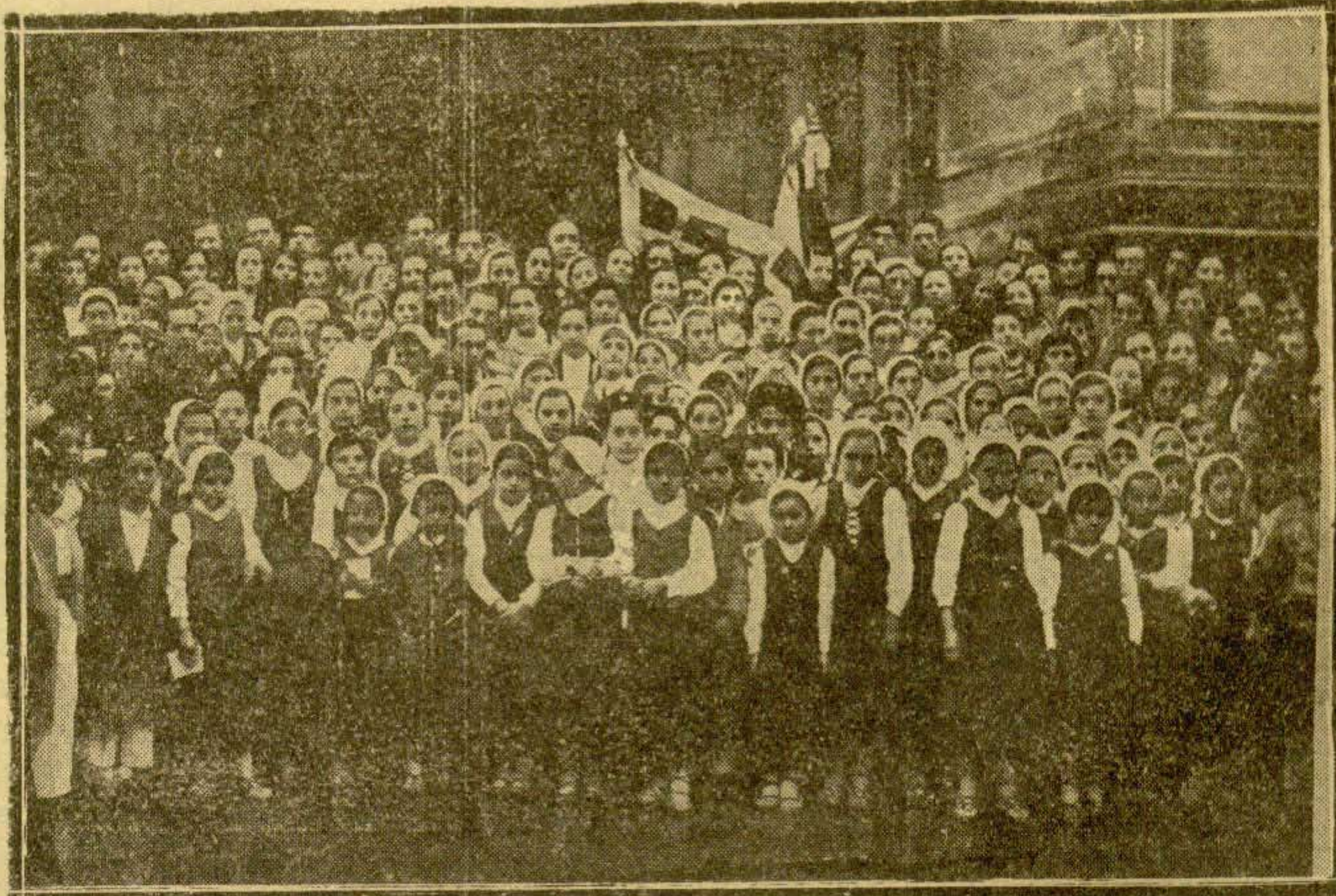
EUZKO-ERESBATZA

Areatza'n eguerdiko amabietan, iraga-ñtako ereskitzuna jo eban Euzko Eresbatzak eta edefo atan be.

(Bigafen orian dafal.)

Gure itxas-gizonen aldez dirutza poñia batil eben emakume abertzaleak igandez, Aberi-Eguna zala bide. Ora of, ikusi, gudari batil ikurina-tzuak papete an ipinten.

Gorulari talde edefa. Begoña'ko eleizkizunetik urtekeran.

ABERI-EGUNA

Iraragafila eguan lez ospatu zan igazi zan igandian Aberi-Eguna.

Landako jauparik ez gehian ixan. Ez oterik ixango ez zalako, eguraldijak lagundu ez-ebalako. Euri-jausten zana, ba, ta gogotsu jausi be. Beraz, landan egiteko iragari zan jaupera, Begoña'ko Miren Deunaren etxadonan egin zan.

San Mames'ko kirol-landan egiteko iragari zan jaupera Begoña'n ospatuko zanik, giti batzuk baño ez eben jakin. Alan be, baña, euri-jau bide zala ospatu ez zan jauparen bila ebitan ezia, beriala hideratu zan, eta Begoña'rantz egiten asi.

Eta batzuk batetik eta beste batzuk bestetik, aneika nolin igitu ziran. Aneika nolin Begoña'ratu be.

Eta Begoña'n, San Mames'ko kirol-landan egiteko ixan zan jaupera bestuba, amabijak-inguruban asi zan.

Begoña'ko etxadona edera da, ta bai aundi be, eta dan aundi dala be, bete-bete egin zan.

"Angelis" jaupera abestu zan, eta osua abeslari zala abestu be. Efilak ederto abestuden dala abestu be. Batez be, baña, eri-jayak ospatuen diranetan. Jaupera-bifartietan eresi bereziak entzunago euskuzan txanueskiak: "Agur, jaunak", "Itxasua lañoz dago" ta abar.

Euzko-Abendearen Ereserki be entzun gehian, Ereserki au, beran dan samura, urtikoya ta aberkoya dauko, entzunago ta entzunagafijago egiten yaku.

Eleiz-jaki edef au Begoña'n ospatuen zan artian, Bilbao'ko Artizan' ospatzak bere egitaraba betetan ekin eutsan.

Eresi-egitarau a be, Aberi-Eguna'ri yaokan erakua ixan zan: euzkeldun-enzelduna.

Endarauko jayak, iraragafila egozian geyekan, eguraldi txafak girodaua: itxas-gixonen ospako kirol-jaya ta beste batzuk.

Txifinguzlarjen lasterketea ospatu zan ofalio. Euzko-txifinguzlarjen-izati ez dago eragotzenik egon be. Oinek, diran azafiak diralak, eragotzen gusitjak betuten dabez eta euren goki ibili.

Igazi dan igandian egin ixan. ebea be orixe ixan zan: eguraldi txaf eta gusti be, iraragafila eguan lez egin blaf ebena egin.

Lasterketara, urten ziran gusitjak eratutsi ixan egin euren trebetasun-...

VI Aberi-Eguna andiro ospatu zan

(Lenengo ofaldekik datof.)

"Euzkal Efilak abestijak", Euzkalefia", Franco'renak, "El Caserio", preludio, Guri'di'rena, eta "Expatadario" ta "Txorta euzkara", Santiago eta Gaintza irakasleak dira.

Azkenengoz bi oiek, lenengo aldiz joak ixan ziran, eta egilek Euzko Abesbatza' pentzat beren-jerengiz idatzik eta eskizak dira.

"AMAYA"

Afatsaldeko iru ta laurenetan eta sei ta jerdietan ixan ziran igandez "Amaya" Guri'di'ren eresantzerki edefaren antzezikizun biak. Antzezikizun baten baño besteant zein obo jardun eben, ezin esan guk.

Azkenengoa, ifatiz edo radioz edatu zan, eta antzezikizun eta ekitaldien azalpenak euzkeraz eta erderaz egin zituen.

Atzo bere, laugafenez antzeztu eben "Amaya" gure etilari jayo eta nekatu ziriak.

Bai efilak ondo erantzun be. Txartelik aurkitutiek ez zan ezez, afanotan.

GABAZ

Aratsalde eta gau leuean. Batzokietan joan etof, alaitasuna eta joan etof ugar ebiten.

Abestiak eta bertsoak ere ugari ixan ziran.

GUDA-OSETAN

Euzko-gudariak, be, egozan lekuetan egozala. VI'garfen Aberi Eguna, ospe eta gora aundiz jaitu eban Guda-otetarik bai-mena elduta gudari asko ikusi genduzan nri onetan.

Guda ohetan egon bea ebena be, egu-nari berea emon eutsen.

ERIETAN

Uritxo eta basetietan be, egundoko izan zan joan dan igandea. Eleizkizunak lenengo, kirol-ufen eta dantzaleak ond-...

gen, eri txiki-ufen be abertaleak egoki ospatu eben Aberi-Eguna.

AZKENA

Eguraldi txafak egiteko geldi ziran jaupen batzuk, egia: bañan oterantzean go-gangafila VI Aberi-Eguna.

Aufera, jaungoiko ta Lagi-Zafa alderi...

na. Gurendari, baña, bat bakarik urten zan: Llanos'tar Alberda, Arana-Goiri bosalako gudaria.

"Amaya" esantzerki ospetsu be ospatu zan, eta ospe aundiz ospatu be. Esantzerki au ospetarija da ixan be. Eta bere antzeztuteko antzeztokiraten diran etilarijak, bafiz txulogarijak.

Aberi-Eguna bide dala antzeztokiratu ixan diranetan be, jaupakatu ixalo edef entzun ixan dabe! Baña bai areki irabazi be.

Antzeztari trebe ofein ixenik ez dogu atutuko. Ez atututia irabazi ez dabelako, bat afatu-ezker gusitjak afatu blafa ixango litzakelako baño.

Bat bakarik barik, gusitjak dira, ba, aipagari. Eta gusitjen ixenak, toki txiki onetan afatuko ixen asko dira. "Amaya", ren sendija, sendi aundi dala, ba.

Axe goxeko euri-jau ixan ez ba' litz... ifun-mifunka notinak esaten eben.

A goxeko euri-jau, aberi-negara baño ez zan ixan bariz. Eri-jai alayak ospatutako baño ifunago aurkitzen da, ba, gaur, Euzko-Aberija. Bere lau semetarik iru, gusitjak dakigun lez, arerijorik purkatubenen menpe ikusten dauz. Beraz, lau semetarik iru arerijorik menpe daukazan Ama'k, nai ta nai ez, negar egin blaf. Baña ixaron. Ama nagabetubaren negar-malkuak lefotutako eguna be etofiko da. Euzko-Ama mindubaren iru semiak arerijorik menpe ikazutuko doguzan eguna, laster ixango da.

Egun ori ixango dan edefal, jegun ori ixango dan alaya ta pozkaria! Euzkadi Ama atsekabetubaren samin eta negar gusitjak ordubantxe amaituko dira. Datofen urteko Aberi-Eguna, azkatasunaren jaya ixango da. Azkatasun ofen gai ixan gadixautat, baña, estu-aldi onetan egin blaf doguna bai-dakigu zer dan: abertziarik ixan, baña jibene-benetako abertzale zintzuak...

ITALIARAK

Ildakoak euren aberira

ITALIAR GUDARIBURUAK, ILIK ITALIARA EROAN

Paris.—Ondo dakienak esana dala ta, onko auzo jaso dogu. Letton batzuko, "Agda" ontziak, lotazilean eta urtarilean irurogei zerafido kutxa gero-...

Paris.—Egundoko turistiek geyen eldu Paris'era, eta aspaldien ez da ofenbeste-rik ezagutu.

Paristatik, ordea, ugari be ugari, euren urtik erkitatantz joan dira. Miloe bat-lik gora dirala uri onetarik jandakoak, dihoen esan. Eta erbeste urtutan non safu ezta, ostaturik aurkitu ezinik ibili e-...

Paris.—Egundoko turistiek geyen eldu Paris'era, eta aspaldien ez da ofenbeste-rik ezagutu.

Paristatik, ordea, ugari be ugari, euren urtik erkitatantz joan dira. Miloe bat-lik gora dirala uri onetarik jandakoak, dihoen esan. Eta erbeste urtutan non safu ezta, ostaturik aurkitu ezinik ibili e-...

Paris.—Egundoko turistiek geyen eldu Paris'era, eta aspaldien ez da ofenbeste-rik ezagutu.

Paristatik, ordea, ugari be ugari, euren urtik erkitatantz joan dira. Miloe bat-lik gora dirala uri onetarik jandakoak, dihoen esan. Eta erbeste urtutan non safu ezta, ostaturik aurkitu ezinik ibili e-...

Paris.—Egundoko turistiek geyen eldu Paris'era, eta aspaldien ez da ofenbeste-rik ezagutu.

Paristatik, ordea, ugari be ugari, euren urtik erkitatantz joan dira. Miloe bat-lik gora dirala uri onetarik jandakoak, dihoen esan. Eta erbeste urtutan non safu ezta, ostaturik aurkitu ezinik ibili e-...

Paris.—Egundoko turistiek geyen eldu Paris'era, eta aspaldien ez da ofenbeste-rik ezagutu.

Paristatik, ordea, ugari be ugari, euren urtik erkitatantz joan dira. Miloe bat-lik gora dirala uri onetarik jandakoak, dihoen esan. Eta erbeste urtutan non safu ezta, ostaturik aurkitu ezinik ibili e-...

Paris.—Egundoko turistiek geyen eldu Paris'era, eta aspaldien ez da ofenbeste-rik ezagutu.

Paristatik, ordea, ugari be ugari, euren urtik erkitatantz joan dira. Miloe bat-lik gora dirala uri onetarik jandakoak, dihoen esan. Eta erbeste urtutan non safu ezta, ostaturik aurkitu ezinik ibili e-...

Paris.—Egundoko turistiek geyen eldu Paris'era, eta aspaldien ez da ofenbeste-rik ezagutu.

Paristatik, ordea, ugari be ugari, euren urtik erkitatantz joan dira. Miloe bat-lik gora dirala uri onetarik jandakoak, dihoen esan. Eta erbeste urtutan non safu ezta, ostaturik aurkitu ezinik ibili e-...

IBILTARI UGARI

Paris.—Egundoko turistiek geyen eldu Paris'era, eta aspaldien ez da ofenbeste-rik ezagutu.

Paristatik, ordea, ugari be ugari, euren urtik erkitatantz joan dira. Miloe bat-lik gora dirala uri onetarik jandakoak, dihoen esan. Eta erbeste urtutan non safu ezta, ostaturik aurkitu ezinik ibili e-...

Paris.—Egundoko turistiek geyen eldu Paris'era, eta aspaldien ez da ofenbeste-rik ezagutu.

MAÑARI

ELIZKIZUNAK.—Joseba Deuna'ren egunian esita, iru eguneko itzaldijakaz ta abaf, "mbixio-txiki" deritxon eliz-...

AGURTU.—Larunbatian agurtu gen-...

ETORRI

OSATUTA.—"Kapana erdiko" Un-...

Larogetaka urteakaz be bizi egin gu-...

GUDA-OTSAK

"KIRIKIÑO" SAILDIA

MENDI-SAYETSEAN.—Aspaldi da nik be-ogu zori txara gure etxeko ame-...

Azkatasun — ikufipean diardue euzko-...

SASETA ITURI.—Gudaria langile ba-...

Lenego batean, jaunak alan naita uran,...

PASKO ALDIKO.—Euzkaldunok bi-...

EDUR-LABANKINA.—Aurtengo ne-...

IGOTZ

Elofio Kanpantza.

Euzkeldun irakurle batza

"EGUNA" IZPARINGIARI EUSTEKO

Gran Via, 41'gko. 2'gn. bizitzan

ARPIDE-TXARTELA

...taf ... g'ko ...

...kaleko ... g'ko ...

...bizitzan bizi dena. EGUNA euzkel egunkari abertzalean arpidetzen da,

Eta borondaterik baldin be-lesu, beste ufengo au ere bete zasu

Bide batez, Batzaren asmoari laguntzeko ... laurleko ...

...ilean, iruillabetean, seiillabetean, urtean (1), ordainduko det.

Bizkaia'ra efitakuta etofitakoa baldin be-zera, esan emen zein efitakoa ze-...

O A R K

Arpidedunei egunkari, arpidetuta beresla bialduko zaio, baño, banakaritza bea-...

Beaz, arpidedunak jofala (apirila), ofila eta bagila, urteko bigafen ilabeteakoa arpidetuz batera ordaindu bea dute. Gero-...

BESTE OAR BAT

Arpide txartela jasotzen duenak iru ilabeteko dirua (boderatzi laurleko) ekai-...

(1) Lau aldi oietako bat bofatu utzi ta beste irurak bofatu.

baten nand'ontofak edufez be jantzi zi-...

ZORI TXARA. — "Kirikiño" saildian-...

Lenego batean, jaunak alan naita uran,...

PASKO ALDIKO.—Euzkaldunok bi-...

EDUR-LABANKINA.—Aurtengo ne-...

IGOTZ

Elofio Kanpantza.

Euzkeldun irakurle batza

"EGUNA" IZPARINGIARI EUSTEKO

Gran Via, 41'gko. 2'gn. bizitzan

ARPIDE-TXARTELA

...taf ... g'ko ...

...kaleko ... g'ko ...

...bizitzan bizi dena. EGUNA euzkel egunkari abertzalean arpidetzen da,

Eta borondaterik baldin be-lesu, beste ufengo au ere bete zasu

Bide batez, Batzaren asmoari laguntzeko ... laurleko ...

...ilean, iruillabetean, seiillabetean, urtean (1), ordainduko det.

Bizkaia'ra efitakuta etofitakoa baldin be-zera, esan emen zein efitakoa ze-...

BESTE OAR BAT

Arpide txartela jasotzen duenak iru ilabeteko dirua (boderatzi laurleko) ekai-...

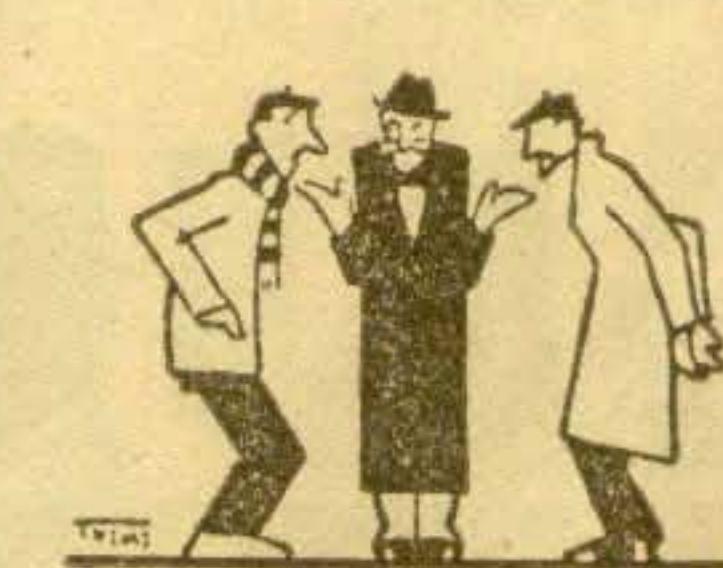
Arpidedunei egunkari, arpidetuta beresla bialduko zaio, baño, banakaritza bea-...

Beaz, arpidedunak jofala (apirila), ofila eta bagila, urteko bigafen ilabeteakoa arpidetuz batera ordaindu bea dute. Gero-...

BESTE OAR BAT

Arpide txartela jasotzen duenak iru ilabeteko dirua (boderatzi laurleko) ekai-...

(1) Lau aldi oietako bat bofatu utzi ta beste irurak bofatu.

"Euzkadi"

Aberi-Eguna'izaz idazten dau, ta aberi-jaren berbizkundia dala diho egun-...

Kistaf-gaudijaren jairik ospetsu be-...

Gure zintzimega benetako zintzimega-...

Abenda orixe da euzko-abertzaletan-...

Arana-Goiri'tar Sabin'ak berak eratu-...

Sabin Irakasleak eratu ixan eban aber-...

Euzko-abertzaletasuna besterik ez laka-...

"Tierra Vasca"

Gudatze-tijan, "relaguardian" deskele-...

Deskale diran oiek paxiotafak ba-...

Eta deskele agertuten diranolk ef-...

Baño Euzkadi'ko jaurfartiza'ren auka-...

"Lan-Deya"

Kistaf-tasuneko atzalpenak dagiz.

Kistaf-tasuneko atzalpenak dagiz.

Uskurtzeaz zingirerijatzat esten ei-...

Langiliak, yaokazan langile-ekubidi-...

Baño, eura, euren uste okereketuan-...

GOXABARAN

Elofio'nik

GOXABARAN

Elofio'nik

GOXABARAN

Elofio'nik

GOXABARAN

Elofio'nik

GOXABARAN

Elofio'nik

GOXABARAN

Elofio'nik

GOXABARAN

Elofio'nik

BILBAO'KO izparingiak

"El Liberal"

Asturias'ko gudeatzeko izpafak emoten-...

Esosmpleo gudarijen suagak bata-...

Salkayak bizkaretan dabezela aterik-...

Boskafen lefua esaten yaken ofeta-...

Malaga edoren jaunak, ben-pein, ze-...

"Euzkadi Roja"

Aberi-Eguna'izaz idazten dau. Eta-...

Aberi-Eguna Alderdi batan jaya dala-...

Euzkadi'ren iru erki paxiotafan men-...

Aberi-Eguna ospatu ta aberi-jari ya-...

Paxiotafan menpe aurkitzen ez dan-...

Eta auxe guda-zetija garbitu blaf ei-...

Donosti

Buru Batzaia

"Kizkitza",ren (G. B.) idaz-ianak

argitaratzeko, Donosti-Buru-Batzaia,

Oraindanoakoa, laurleko ... 3.331,50

Abando-Bilbao'ko Uri Buru

Batzafak ... 100

Bilbo'ar batek ... 15

Zakain'ar S. ... 5

Moyu'tar E. ... 5

Donostiar bat ... 10

Lizaf bat ... 2,50

Abertzale bat ... 5

Beste bat ... 1

Betilez ... 1

Laburdj'ar bat ... 5

Afietat'ar S. ... 2

Afietat'ar L. ... 3

Afietat'ar J. ... 5

Mendizale bat ... 5

Sorondo'ar M. J. ... 5

Donostiar taldeko bat ... 15

Baseriko bat ... 2,50

Lafahaga'tar M. M. ... 5

Lafahaga'tar S. M. ... 3

Euskel idazle bat ... 5

Pasaf'ko batelaria ... 1

Eguzidiz'ga'tar G. ... 5

Uranj'ar bat ... 5

L'ar J. ... 25

Jaupari bat ... 5

Enetefia'ar'tar Bonipagi ... 10

Zaraz'ko bat ... 10

Otaño'ar A. ... 5

ATZERRIKO IZPARRAK

Austria eta Hungria eritxi bateko dira baña Roma'ren otsein

Amerikar itxasontzi bat lafi. - Italia eta Yugoieslabia'ren arteko tratadua dala-ta zer esan ugari. - Turkiararak eta Frantzetaarak diru - autuak astertzen. - Ez sartzeko batzordearen luzabideak Inglaterra'ko eria monarkiaz gogait egiña?

GUDARI TALDE BAT

ALEMANI'N

Nazitarak eta katolikoak aurrez-aurre

Katolikoak ez nai lorik

NAZITAR AGINTARIAR ETAK ELEAN KATOLIKOAK AUREZ AURE. KATOLIKAK BERO ETAK SUTSU ALEMANIA'N

Berlin. — Nazitar eta Eleiza Katolikoen arteko lotaririk, apur-zeko zorrian, ten-tenean dirau. Berdin Eleiza protestantearekiko ere. Argi ta garbi darakuskiguru ori. Pasakus-jeletan. Berlin'en, era bateko ta beste-ko elejizkizunak erin dituzte. Meza nagusian, Berlin'go Gotzain Mister Preysing'ek, txonitza erin zuan eta, ikastola katolikoak itxi dituztelako, nazitar agintariar, asafe-idazki bat bialtzeko guziz berotu gura-ko katolikoak. Altesantauk egindako idazkiak diona, berak bere aoz, beffio jaulki zuan. Alta santuarekiko, itunbena ausi egin dutela nazitar agintariar eta Ke-ka Dema'ren, ihordekoaren eskubidea- ren befi ez dakitela esan zuan Go- tzain jainak. Euren semeak katoliko eras atzeko eskubidea dutenik ez du- tela jakin ere nai nazitar agintariar.

Sarrebruek'eko Gotzain jaunak ere agintariar artu-emanetan jardun duela, baiña, gaurdañhokoa ez duela ezer lortu, gaineratu zuan txonitza- riak. Aren galderak alperifikatzen izan dirala ta erantzunik gabekoak. "Ez kristau geratzen eta ez alemaniar ge- rantz, era ortan ain aundikio eraba- kita itunbena auzi dezaketetik, eziñ dieu burusk eman."

Mich'l Paulberg kardenalak ere egin zuan itz. Munich'ko ertxandona eman zan meztan, Eleiza Katolikoak, kristeu-askatasuna lortzearen dardun jardunak, ez zuala jhoiz atzerarik egingo esan zuan eta eleiza zeudenak arfataz eta bero jaso zuten kardenak esandakoa.

Arpildu zaite, EUZKELDUN IRAKURLE BATZA'n bazkietu zaite ta bere bitartez lagundu egizu EGUNA'ri Gran Via, 41'gko. 2'gn. bi- ziltzan (17.925, 17.926 ta 17.927 ura itzildiak) daukoaz bazkietzeko ta arpidetzeko txartelak. B. rtara yo.

ANDIK ETA EMENDIK

Asturias'ko guda - izparak. - Kataluña'ko gobernu baña egiteko lanak. - España be- -aldeko guda izparak. - Beste izparak.

ASTURIAS'KO GUDA-IZPARAK

Gijón. — Arañegun goizetik paxistok euron buruak agertu izan ebezan. Escamplero'n ipini ebezan euren kanoi guztiak eta gertau ostean dun- badotsak-dunbadots ekin eutsen. Kahoien jardunoi zafatua izan zan ete orduetan orain eban. Inguru onei- tako olako kanoi-ekin aldirik ez da eazguta. Erkaldañak ez ziran koldararak ta suagak-suaga euren lekuetan egon zi- ran. Sail aundia suagutzen eban. Su- ga askok ez eban lerik egiten bas- txetan eta bedafitetan jausten ziran eta; orixegaitik paxisten kanoi eki- kaldi ori alperiko izan zan; uste eba- nik ez eban lortu.

EPAITUAK

Bigafen gualoro-taldean Efiko -Epaikaritzak epai bai emon dan. Auzi ofetan epaituak Asturias 14'gn. gualoroko zazpi kabo ta gudar bi izan ziran. Kahuok lenengo ta iruca- fen gualtsailekoak ziran, eta esanik egin eze ebel-ko auzipetu ebezan. Auzi onen jafotia Guda-Agintaritzan Nagusia'ren agindu batan dago. As- turias'ko 14'gn. Gualoroko, len euka- zan guda-tokietatik, beste batzura aldatzeko agindua emon eban. Biga- ren eta gualtsail edo konpafieta- koak eura ez ziralako adutuko esan eban eta ukatze ofen erdudun zazpi auzipetuok agertu ziran.

GOBERNU BAÑIA EGITEKO LANETAN

Barcelona. — C. N. T.'ko ta U. G. I.' ko Ordezkariek egon zan Catalun- va'ko lendarikari Companys. Gero len- go Gobernu'ko burukide izan zira- nekin egon zan eta ofekin, be, jar- dunaldi luze-saferia izan eban. Burukide oreikin, bafiro egin eban batzaña gabaz.

ESPAÑA BAÑENOKO GUDA IZPARAK

Andur. — Alcaracejos ta Villanue- va del Duque'ri eutsi nai dautse pa- xistok eta erkaldararak igande. u- oi ofein aldeleen aurka sutu ekin eu- tsen. Alcaracejos galdu dagienean lafi beaf dabe paxistok. Uri ofetatik lau kilometrota dago erkaldararak. Larunbatez egin eban joaldian pa- xistok 200 gizon galdu ei-ebezan, eu-

HUNGRIA TA AUSTRIA ALKA- REKIN

Budapest. — Schuschnigg Agintari Bu- ruak izan dabezan bafiketaldietan azaldu dabez, Latefien arteko goraberetan, eritxi bateko, d'ra Austria ta Hungria. Latefi edo E tadu bi ofeik alkariekin eta Roma' ko agintarien asmoai jafaituaz jokatu- ko dabe, euroi yagokuezan arazo berezietan.

AMERIKAR ITXASONTZI BAT LAFI

San Francisco. — Japon'ko itxa - galetik 1.600 milatetik laguntza eskatu dau 7.000 tonelako ta befogetabi gizon daruazan amerikar "Volunteer" itxasontziak. Em press Canada ta president Harrison itxas- ontziak iuan ziran laguntzen "Fesgo City" ingelander itxasontziak "Volunteer" gaudik 200 milara dagoala baiña itxasaldi txafa ren ezin eldu dala esan dau ifatiz.

ITALIA TA YUGOESLABIA

Moscu. — Italia'k eta Yugoieslabia'k izen petu daben itunbena'ri buruz, auxe diño "Pravda" k: "Abisina'ko gudateak Italia'ren eta In- glatera'ren arteko adizkidetasuna epeldu egin eban eta Atlantico'n nagusi izan naiz Mussolini'k gudateak Yugoieslabia, ez ba- turren eta ez besteren aldeko izatea nai dan

TURKIARAK ETA PANTZETARAK DIRU AUTUAK ASTERTZEN

Paris. — Louvraz buru daben pantzetar diru-urazo ordekaritzak, Turkia'fekin ar- tuemonak asiko dauz beingon Ankara'n. Artuemon ofein bidez diru - dainketak atonduko dabez ta turkiarok artzeko da- bezan 100.000.000 franko zelan ordaindu as- tertuko dabe.

"EZ SARTZEKO BATZORDEA"REN LUZABIDEAK

Moscu. — Maisik' "Ez sartzeko Batzo- rdea" n egin daben itzaldiari buruz jardun luzeak dakeaz Rusia'ko izparingiak. Ru- sia'ko Gobernuaren egiñza asmoak Ale- mania ta Italia ziteltzeaz ez dala miragafi diño "Izvestia" Guadalañara itallafak artu daben ostikadea artuta, Grandi arte- gatu egin da; jakina zan minduko zana. Grandi'ren lagun, von Ribbentrop'ek "Ez

sartzeko Batzordea" n, latefi guztietako iz- paringiak araudi bekarpean jafi beaf litza kezala esan eban Araudi bakarpean izpa- ringiak balukez, izparak berofek atondu- ko leukez. Alemania ta Italia espariak Go- bernuaren aurka dabilzana, inok jakin ez- lagian. Txantzetan dabilzala esan dake Grandi ta Ribbentrop.

Itun'benik ez dabe aintzat artzen, egin- beafei ifi egiten dautse ta ez dabe bete- ten; latefien arteko artuemon legedia, bu- ruok ematen dautsenean austen dabe Ita- lia'k Gobernuaren espariak asaldarici la- gunzea ag'ri agirian dagon gauzea da.

Europako bakearentzat pendiz aundia da- la paxistakeria ta Rusia'ko Gobernu'k pa- xistakeriaren pendizoi aldendu nai dabela diño "Izvestia" k.

Beste Abisina' bat bafitiz, España mer- deratzeko Italia'k dauzan asmoak mozu egin beaf dira.

Itallafak Guadalañara'n, 1896'gn Adua'n baino ostikada aundiagoa artu dabe.

ALEMANIA'KO IZPARINGIAK PI- PERTUTA...

Berlin. — Alemaniak izparingiak, batez, be, "Voelks' - er Beobachter" k, Txekoiesla- bia'ko Erbeste - arazo, Arduradun Kami Krofta'k egin dauan itzaldiaren aurka di- ñardue esan alakoak esaten. Itzaldi ofe- tan Arduradun ofek eslobiatak eta txeko- iafak Txekoieslabia'ko Laxefia sortu ebela ta latefi diran taldeak euroi deri- txoenek jokatu dabela latefi osotze autuo- tan eta lanetan esan eban.

MONARKIAZ GOGAIT EGISA EI -DA ERIA

Glasgow. — Brigetown'eko sozialista ba- tzako burukide, James Maxton'ek, itzaldi bat oguzi du. Gaur eguneko monarkiko kutsudun efiketari egundoko zufa emanaz

GUDARI TALDE BAT

itz egin du Naikoa ta geiegi naa'ar'men- kerri dala Windsor'eko dukeak egundakoa ere, esan du Maxton'ek, Monarkiaz gogait egiña zala efi, gaineratu zuan. Monarki- ko -aleak oztuten asiak dira eta galdua dute lengo zletasunaren bizi.

Uzte dabez, Maxton'en itzaldiak, Aldun batzan ere emango du itzpide.

GUDARI AGERKETAK DIRALA JA'

Paris. — Atzo goizean, langileak bizi di- ran bafutietatik zear sei mila inguru er- tain gaste igaro ziran. Gudar ibilera egin

zuten eta Gobernu'k politika ta guda- tsuko agerketak galerazo zituanean egin ere.

Pierre Columbo aldunak idazki agiri bat bialdu dio Eduardo Deladier, Guda-Zain- goko arduradunari. Atzo sozialista ertzain gasteen egin zuten anizeko agerketak egi- ta, galerazo egin zitziela "Suzko Guri- tredun" taldeai eta Columbo'k asafe, idaz- ki dio Deladier ministrak. Sozialista ert- zainoi lagundu ta euren agerketak, so- zialista eta komunstenak bakarik, laketza- erabaki duan galdetu dio Columbo'k De- ladier ministrak.

AU, ORI TA BESTEA

Italia eta Yugoieslabia'ren artean egin dan tratadua dala-ta-Fran- tzetar izparingien eritxiak.

ITALIA TA INGLATERA'REN EGIU UNEAZ

Paris. — Goizeko izparingia geyenak Italia eta Yugoieslabia'ren arteko itun- benaz diardue, eta iritziak suamo ona agertzen dabe geyenbat.

Egon-ezin eta lazke-bidea uxatu eta urfudu egin dala, diño "Le Journal", ek, eta origaitik guztiak pozik egotekoa dala. Moscu alde batetik eta diardurak bestetik dauken gudea ei da naste-bi- dea. Moscu'k egijune ofetatik kal'erik izango daukela, agertzen dau, Italia eta Yugoieslabia'ren alkar aitu ezinik, ko- munismoaren bilduraz, ezereztuak izan dirak -a.

"L'Echo de Paris": "Italia'k sarkal deko estaduekin orain darabilen asafea bide, une auxe ez dabela Belgrado'k egokiena izan itunbena egiteko. Oste rantzean, egijune ofen indafia, bera zer asmo eta gogoz erabiltzan egongo ei da "Le Petit Journal", en iritziak, Italia'k egin dauan itunben ofen bidez, bere es- tadu arerioari indafia kendu nai dau- tsa. Bañan, alde batetik France postu egin be'la itallaren eta yugoieslabia'ren itunbenaz, bestetik, ordea, Belgrado' ren politika-era aldatua izanak susmo- tan eta kezketan jafi dau.

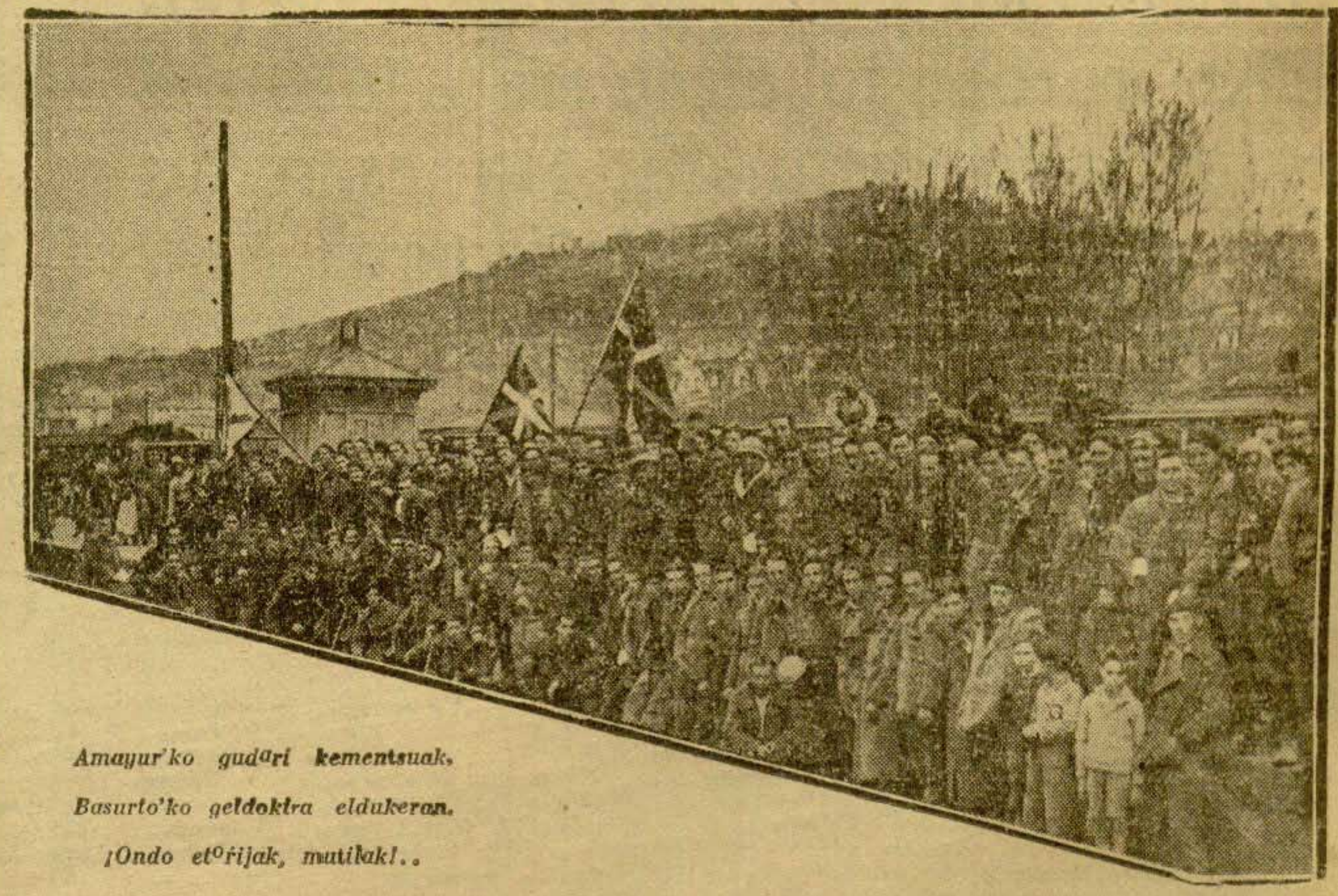
"Excelsior": "Estadun arian ainbat eta ainbat egijune ziri-zart apuritu oi dituen aldi onetan, itunben bari bat ez da naikoa Europa baketuteko. Latefi -Batzaren altzoan egijunio itunbena iraunkorago izango leukie Yugoiesla- bia'k eta Italia'k, nonbait. Itunbafi

ofetaz, be, dagoneko, aza'penetan iri- tzi bardihezak agertu ditue Belgrado'n eta Erroma'n.

"L'Oeuvre", k diñonez, Yugoieslabia'k Frantze'rentzat eskar on gixi azaldu dau, aren alde egin nairik Frantze'k Italia'genako izan dauan begiramenta aintzat artu ez daukiala.

Oraingoan, alkar-laguntzako egijune- egi'ea eskeñi dautsa France'k Yugoies- labia'ri; egijune ori egin ezkerro, atal bat auxe izango leuke: Frantze, Roma- nia eta Txekoieslabia'ren adizkide lo- tuko bafitiz Yugoieslabia, onen alde Frantze'k joketuko leuke.

Alabaña eginbafi dan itunben onen mifa laster argituko da. Pequena En- tente dalakoaren batzafak eta Benes jaunaren Belgrado'ra osterea dala-ta.

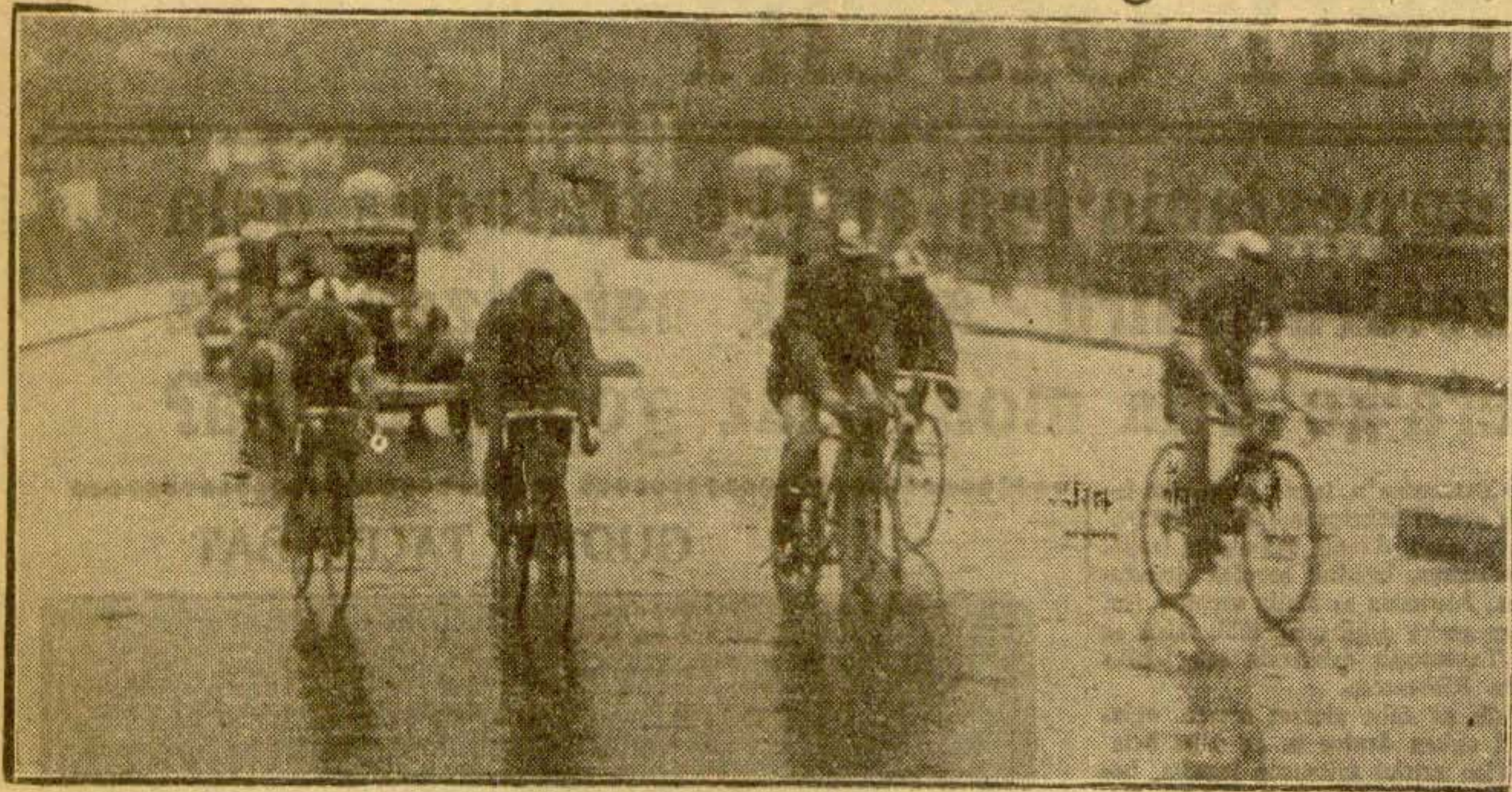
Amayur'ko gudari kementsuak.

Basurto'ko geldoktra eldukeran.

10ndo et'ofijak, mutilak!..

IGANDEKO TXIRRINDULARI - LAISTERKETA

Atergabeko euria. - Euri ta otz, auñera txirindulariak. - Llanos garaille.

Igniteko txirindulari-lasterketaren zertzelada bat.

EURIA TA EURIA

Goiz-goizetik, goikoa bean, atergabeko euria gendun. Ala ta guztiz ere, baiña Añaga aterpera jo gendun. Zaspikak eta laurden. Tifindulari batzuk aterpean. Euri-tantak aurpegian bera, ortzeari begira ta begira. Noiz-bait atertuko ote? Ez dago ere eman zien batzuek buruak. Baiña, txirindulariak gertu laurden ordularian. Tira! Gertu mutilak, laisterketa asi bea da-ta.

Lau, bost, amaf, ogei... ikusmira gutxi Añaga aldean. Daudenak ere, aterkita zabalik, erdi-ernezten. Aterako ote dira?

Euri ta abaf...
—Iharan, mutilak! Gertu. Bat, bi, iru... ekin!

Eta, bat-batez, of dijoa txirindulari-zerfenda, bata bestearen atzetik.

LAISTERKETA ASI DA

Lero-sailean txirindulari guztiak, batera erdu dira Miraflores arte. Aldatz-gora jo bea dute emen gure mutilak eta al duanak al duan bestez jotzen asi dira.

Okef-unea orduko etena da lengo kate luzea. Lenagoko okef-uneak suge-antzo zerkatu dituzte ta suge-antzo bihurtu.

Guztiak gorputz bakaf bat bailitza-teken. Auzia da orain. Iru an, lau emen, bakaf bat ateraxeko, bakaf besteari alde geroago ta aundiago kentzen asi dira Erdu dira lenengoak gailufura. Geroxeago, taldeka taldeka besteak. Aldatz-berakoa degu ikusgarria. Jo ta su, etsalak bai lituzken, heldur-asko gabe ekin diote beruntz. Eta, len atetik ibili diranak, pozik dira oraintxe, beiro "adizkide" dirala-ta.

Oso atzeratuta dabil Dermis. Oratio ere, Ertzes-en afafo egin ditu iges-ka dijozenak.

Zornotza jo degu begiz! Ango ostetza! Bide-txabal-ertzak ikusmiraz jositia ditugu. Euria ere oraintxe atertu. Txalo ta deadafen paltarik ez dute txirindulariak. Zerbait pozibide bea dute gajok.

Esitlik ateratzerakoan, aldatz-gora. Su ta gaf ekin diote beiro. Nekeak batzuk nekeari, bala, gelenak arin dihoaz. Eten egin da beiro ere katea. Alkatengandik aldentzen asiak dira beitz.

Goruntz eta goruntz goazela, Goxe-nola aurkitu degu bidebasteetan. Kurpila du eskuan, lufean txifinga. Kurpilean zuloa izan du ta ez da goxo oraintxe gure Pellx.

Auferaxeko katea bere lekuan sartzen aurkitu degu beste bat. Erneatzen au ere. Ez da aritzeko!

Gailura gailu ondoren, tximista antzo artu dute beerakoa. Zugaztieta ko burni-bidea itxita. Gailu egin bea eta... aurpegira begiratu bea euri...! Ez esan, baiña, Llanos'eri, bultzia igaro artean, itxarotzeko. Ez dago orotarokoe gure mutila. Txifinga artu bizkaiten eta... Igaro du burni-bidea. Bata-batez, bakafik, su ta gaf ekin dio eta ez degu gelago ikusterik izan.

AROTZ BAT TXARA DA EUZKADIENTZAT. BANA ASKOZ TXARAGO DA BERA EZAGUTURIK ABERTZALIA EZTAN EUZKOTARA.

Bilbao'ko Euzko Gastedija

ALBERDI TA OLDARGI GUDA.

Sail onetako gudari batzuek balduta paretak ditugu emen, eta uñengo izentuen doguzanak eldu belgiz paretok artzera:

Villa'taf Julien.
Aldai'taf Miren Argiñe.
Kastrexana'taf Gotzone.
Agirretaf Seberen.
Lopategi'taf Kepe.
Ojeda'taf Sorne.
Sobera'taf Julien.
Rodriguez'taf Nekane.
Intxausti'taf Pantzeske.
Tejedor'taf Tiburtzi.
Herran'taf Josune.
Arostegi'taf Burna.

Bermeo. Emen ere badegu mundua! Gu erdu geranerako, Llanos lau mil-itu auzet eñof el-da. Gu a batera, zortzikote bat: Otaola, B. Vallejo, Egaña, Arana, Garai, Eltxegalar, Isasi ta Astarloa.

Geroxeago, Dermis eldu da. Banan-banan eldu dira osontzeko gelenak.

Ordu-erdiko egon aldia afantzele artean. Txirindulariak, zerbait "sartze" batzukira.

Solube aldatza ondoren. Baten-batek jaulki bea duan izerdia! Ekin orduko. Llanos degu jaun eta jabe.

Kemenez ekin dio eta, bikain eta lirain, lenengo gailu du gailura. Bat-batez, Garai dafalkio.

Ementxe bai beruntz alde! Eurok ikusten ere badugu lanik naikoa. Oraintxe bai auzi dala benetan katea! Oraintxe bat, geroxeago beste bat... alkatengandik danak.

Beste batzuk, beitz, belbila dute maite. Atzetik eutsi belbilar ta... zeren ederkir ta erdo batzuek. Ori ez da, mutilak, txirindulari-laisterketa... nagi-laisterketa da ori.

Llanos. bakaf-bakafik sartu da. Gero, B. Vallejo, Garai ta Goikotxe, irurak batera.

Ona emen elduera:

1. Llanos'taf Alperda, Arana.
2. Goiri gudalorokoa, 3 ordu ta 33 minutuan.
3. Vallejo'taf Jon Batista, Araba gudalorokoa.
4. Garai'taf Jon, Araba gudalorokoa.
5. Arana'taf Emili, Araba-Goiri gudalorokoa.
6. Otaola'taf Joseba, Araba gudalorokoa.
7. Eltxegalar'taf Augustin, Artile-riakoa.
8. Astarloa'taf Basili, Mungia gudalorokoa.
9. Goikotxe'taf Koldobika.
10. Ginetat'af A.
11. Isasi'taf Peli.
12. Egaña'taf Jon.
13. Iturri'taf Jokin.
14. Dermis'taf Josu.
15. Larrinaga'taf Julien.

Italia'ren naste - mataza

Kartetan jokatzeko bezelatzu ei da politika-arazoan jokatzeko ere ta jokatzeko gertu dagola esan du Mussolinik. - Beste izpañak.

Roma (John Whitaker'ek).—Etiopia'ko gudaketa baiho lenagoxeko Atlantiko ingelanda gudontziak Mediterraneo'ko ure-tara erdu ziranetik, luri-jota daude italiar paxistak eta oraingo onen, enren buru-ak eta ta lufi ikusi dituztenak, Yugo-eslavia'ekin, afu eman bide, lagun egitea erabaki dute; Italia ta Yugo-eslavia, lagun.

Mussolinik, atzo, Yugo-eslavia'ri egindako eskini sin gafantziak, bere suiza-ren bidez, ordainez Yugo-eslavia'k garia ematen eta "ez sartze"en, España'ni italiar afu duten zufa ta luf jotek bakafik eraginda egiteko da.

Oraintxe Belgrado'n ikusitako itun-benak ez dio ikusirik egin yugo-eslaviar bakanetakoekin duten alkatetari. Mussolinik, beitz, Belgrado'ri egin dizkion salerosketa eskini ta afu ematek, kilin kotonka utsi du austriar eta hungariar arteko batasuna. Gaurdaihoan Viena ta Budapest'eterekin bakafik zitan Mussolinik afu-manok.

Belgiketari uko egin dio Mussolinik, eta Albania'n duan agintaritzazigorari ere

uko. Danari uko ematen asla degu Mussolinik.

Eta orain Balkanak, berandu beore utsi dituztenak, Italia'k bere auzirik nagusiena jo du beitz; España'n afutako zufa. Ez daki ten España'n dituan gudariak etxeratu aia Franco'ri beste batzuk bialdu.

Diotenez, bi gudari sail eraten diardu Mussolinik eta eraman-ekafietarako 22 itxasontzi emateko gertu dago. Gudari sail onek balitzake lenbailen España'ratzen, Gudalajara, Malaga ta Madrid'nguruetan gudaketan diarduten beste ainbat italiarai laguntzeko.

Belgrado'ko erabakia eta Austria'ren luf jo bea bide, balitzake Frantz'k, Italia Alemaniar'engandik alidendu eratzeko, esku afu on irizite. Baiña, Paris'ek, auzi bea ere egin ontat eman, Mussolinik ain agiri ta lufagailuz España'ra guda riaz baltzen jafaitzen badu.

Gafantzi aundia du Roma'n zabaldu diran zulumufoak zabaltze: Italia'k beran jafaitzen badu, dituanetik iru saldi España'ra onaltzeko gertu dagola Frantz'k.

Inglatera'ko Gobernuak, bereari ikuterik egin ez dionean, gertu dago, Mussolinik Franco'ri dagion laguntzari, begi itxi egitea. Ofi nonbait Inglatera bera ere guda izkizuz orritzeko egoki irizti dio. Beiduz da, baiña, Mussolinik; ingalanda'riak Gobernuari, Italia'ri ezak jartzeko, gogof egoki dionen beiduzte.

Bestalde Mussolinik, Yugo-eslavia'ekin ain garetzi izenpetu duan itunben ondoren, España'nik italiar gudariak etxeratu di tianik, iloi gutxiak uzte dute. Guadala-jara inguruan italiar afu duten zufa afu ondoren, latefirik azkazalean ere, naiago luke uorebe izen ona guda izkizuz garbitu.

Izpañakari onek, iru aldiz itz egin du Mussolinik igazitako ilean. Ducea onik da osasunez eta italiar paxistak izan du ten luf-jote negatgafien ondoren, bare ere ei dago.

Jardur-aldian safi esan ei-zuan Mussolinik: kartetan jokatzeko bezelatzu dala politikan jokatzeko ta gelago jokatzeko ere gertu dagola.

"Carranza" ontzia eldu da gatzetz beteta

Datoren astelenean patatak, aroza, gozakia eta gatz emongo dira. Illan amabi'garrenean, astelen zortzi, beste banaketa bat eta orduan orañarte baño geyago. - Jai batzuk ospatzeko be izango da zerbait eta ez eskel eta uts. - Beste gayak.

Lendakari'tza

IGANDEA
Lendakari jauna Begoña'n izan zan Abefi Egune'ko jaunatiz-mezaian. Bera-gaz batera ziran Monzon, Leizaola eta Tofe jaunak.

Meza ondoren bere lan-tokian egon zan eguerdizate. Algorta'n izan zan barkatzen. Afatsaldean barrio lanari ekin eutsen.

ATZO
Atzoko egunez lendakari jaunak telegra-ma ugari afu zitun Abefi-Eguna dala ta. Euron artean, Companys jaunarena eta Unio Catalana'ko lendakariarena.

ITXAS-INDAREN BURU BARI
Kantauri itxasoko indafen buru izentua izan dan Nabafo jauna izan zan lendakari jauna agutizen.

Afatsalde Cabrerera jauna izan zan.

VALENCIA'RA
Basaldia jaunak esan euskunz Ama-jauna Valencia'ra eldu zan.

Nekazaritza

AGERALDIK
Agefaldi ugari afu ziran atzo zaingo onetan. Ara batzuk:

Olabia'taf Donata, Murgat'af Benin, Aldasoro eta Ufuitokotxe jaunak, Inia'taf Jon J., "Cooperativa Lechera Oroz-kana", Zamudio'ko abereuden ordezkari taldea, Bilba'ko Eufu-otxe, Begoña'ko La Rotonda Anaitasuna, Balmaseda'taf Jon eta Muxika, Beitz, Arteaga, Gaminiz, Barakaldo, Ereno, Arbazegi - Gefikatz, Lazama eta Dima'ko Udak.

Sa'erosketa ta Ornike'a

ORNIKETA'KO ZUZENDARI JAU NAREKIN

Gomez Beltran'daf Paulin'ek esan euskunz datoren astelenean janari banaketa bari bat egingo da. Patatak, aroza, gozakia eta gatz izango dira orain emongo diranak. Gatz, libra bat.

Ilan amabirako beste bat gertuten ga-

AURTENGO udabafija

(Zubizafeta'taf Balentin aixe-kideari, Aixkideatsum agergafi.)

Argi dizdizuz laster egalak Alaiu dituf euzkijak; Jantzi apañez dotoretuta; Dakustaz euzko-mendijak; Lora politez iluragar; Aran, landa ta relayak; Baña bijotza nega-samifex; Gudun baidabiltz anayak!

Goiko mendiko eduf zurijak Ur bihurtu itxasora. Artzain zintzoak maldetan zear Pozik txistuka basora, Bildox ta ardiak be... ta jaulitza Zugatipeko laraia; Anayak batiz kement ta adorea Aberi aldez gudara.

Zugazitxoan txofotxioka Uretxindofa kantari, Meseden orde gelditu barik Eskerka dago jaunari. Ainbeste egazti afaf ta sas; Abijak eiten urduri; Ostean batiz dumbots gogofak; Ekatz lertzeak iduri.

Izadi dana jaike sofekoz. Ai daun edefen jantziia, Jantzi xarpaltuz, eskale antzo, Bariz gure Euskel-erija; Iñabizka, maila jario Izarak eta Ilargia; Begijak malkoz, zauriz bijotzak... Ora aurtengo Udabafija!

OIZKO ARGALA

Gosete andia

Rabat.—Legorte andia dala-ta, Ego-aldeko lufetatik igesika, Ipañalderantz gizatade asko eldu dira, goseak di-rala-ta.

Tribu ofe'j lagunduteko, garia banan-dutea erabagi zan, baiña asko gara-tiagotu dala-ta, asmo ori bertan bera laga dabe. Gari bildegien ardura, agin-dariak artu dabe, eta buruaste ugari darabite.

bil eta orduan orañate baño geyago emon go dot.

Garirik aitzen ba da, ilanen amalau kafenean, españa' Etepublikaren egu-nean eta mayatzaren lenenguan gauza onen bat gertuko dot.

"KARANTZA" ONTZIA
Gomez jaunak esan euskunz "Kafan-tza" ontzia eldu zan bosteen tonelada ga-tzagaz.

Gizarte-Laguntza

EGUNEROKUAK GEITU
Gracia jaunak esan euskunz egunerok-kuak geitu yakoez antzokietako langile guztiei.

Ori dala ta euztako langileak, gixonak, bederatz laurleko baño gitsingo ez dabe irabaziko eta emakumiek bost baño gitsi-ngoarik ez.

UME GEYAGO ERBESTERA

Lastef, guratzen eskabidez, ume geyago bialduko dira erbestera Oraingoan bi-alduko diranak mila inguru izango dira.

JATEKO GEYAGO

Guria lanetan diarduten langilei janari gogof eta ugariego emongo yakoe eta eu-

ren lantegietan emon be, zaingo onen ga-moak beteten ba'ira.

EMOKUNAK

Za'go onetarako bial izanetarako emokuniza ugari aitzen dira egunero. Atzo talde bat eldu zan eskuzabaltasuna ager-izen. Atzo batuk 1238,80 laurleko dira.

Zuzeniza ta Gogo-lantzea

JAKINGARIA

Auferantzean preson kanjerako zaingo onen bidez eskatu bialko da bial dan ba-mena. Eskaleak alderdi edo alkatasunen baten oniritzia eruan bialko dabe. Beste bidez jokatzen dabenak paxitza eta al-tzangaren laguntzetar; etsiko dira.

Beste Zaingoe'an

IZPAÑIK EZ

Beste zaingo batzutan izan gifañ, baña izaf gixl egon atzo izpañariontzat O'la Osasun, Efi-Zaintza, Langintza eta abafetan ez gendun oargafirik batu.

Gora Euzkera!

"Eduz malutak dituk, bitzesko irudiak, ire apalneri ta ire afokierak. Naits munduan izan gustion nagusi gogoa gaitzen badok zer dok irebazi?"

Loyola'taf Inaki'k, Jaso'taf Pantzekari,

Mimi lapurak bere erpe zofotz artean daroyan txori eruge ta gaxo antzera daroa erdera jabanak gizaldien ilune-tatik orain artean euzko-gogo ta una izan dogun euzkera.

Au lotsagarria! Bala-bala dantzugu aberi inguruetan erdera, arotzaren iz-kuntza izan ta nagusi, gure euzkera-ren gaitzen.

Eroak bagintzean, geuk euzkeldu-nok laguntzen dautzagu euzkeraren arerixoi, gure aurka daretillen dra-brusko zereginean.

Gatxa da benetan ondo arilduten, geure artean darabilgun matasa. Alde batetik kem'n goralgafiz alde-zen dogu geure aberia, blotzeko se-me odo; gardenez, gogitirik aberi men-diak.

Beste aldetik oster, abefi gogoa dogun euzkera, geure izate bereziaren ikus zinduna, nun nai bastertu ta ezesten dogu.

Gertuak ezkitzeko bizi ta izaten, abefi bizi ordezen arerix, diranen aurka, eta gertuak baita arerixoiari laguntzen, eraldu naitrik abefi gogoa.

Sona apalindu eta aldeztuten dogu, algin osoagaz, eta gogoa bastertu ta zapaldu.

Eta ez aldogu ulertuko bein, abefi gogoa gaitzen, bertatik ilgo dana asa-baen eria?

Gogo bagako sona ez alda ba ila? Zer dala ta darabilgu ainbat neke ta onaze son ilaren bila? Ez alda izkun-tza enda onaf? Eta enda ez alda abe-ria?

Ajan izanik, nola ezdaki onafia ken-tzean berila amiltzen dirana lufara aren gaitzen yagitako jauregiak?

Baliteke norbaitek nire eretxiari er-antzutea, esanez.

"Orain gudea dogu, geure zeregin beafekoa. Ori beste ori, gero aton-duko dogu."

Egia da, gudea zeregin beafekoa do-gu; baña nok uste dau gudean kalte-gari litzakeana, euzkeldunok nun nai geura euzkeran ekitea? Ori gero aton-duko dogula? Ondo litzake gerokoa danean, gero atondutea, baña, gero osalzekotan, eroak bakafik lagaten da-bez gajokak.

Zentzundunak, berila deituten dau-tze osalarari eta egiten dabez alegin aundiak berila osatzeko, gero beran-du izan ezdaitzen.

Ez aldaizagu entzun osalarari "Je-

nago deltu baseuten osatuko neban gaxoa, baña orain berandu da?" Paxlamo maltzafaren aurka bat be-tean yagi gar'n abertzele kementuok ezin gihayo lagundu, bide onez belnizat, gure izkuntzari arek dautzen gogofan. Ori erak garela erakustea lit-zake.

Gaur Euzkadi'ren Jaun ta Jaungoi-ko, Berbizkunde egunean.

Gaur Euzkadi geure abefiari opal-tzen dautzagu egun zoraigafian, en-tzun deitela euzkera bakafik euzke-ladunon artean.

Gaur dan danok erabil beardogu euz-ker, geure artean; Gora aberiaren gogoi! Gora euzkera! Bida Loyola'taf Inaki'k, Jaso'taf Pantzekari dirautzan legez, gogoa gaitzen badogu "edur ma-lutak bitzesko irudiak dira, beste apalneri gustiak". PERULARA.

Dana dala, or nijoakizute

Ainbeste idazte zein, baño zein yayo-guak dira eta zer azalduko det nik auen ondoren? Buru auste suxe dabil-kit aspaldi onen nere gain, bañan...

Ain baregafi geldituko ote nailz ba-da? Dana dala nere iriztia azaldu bea-det nik ere, eta uste det EGUÑA mai-te ontako zuzendarai jaunak ez didala ukatuko orotarako bastertxo bat. Ezta ala? Ukatuko ez didala badaukat itxa-rorena.

ABERI-EGUNA.—Aspaldi antan beti gauza bateri begira, eta beti gauza bat odiozen gabiltz Bañan aldi ontako gora berak ilunak izan afen, alde ba-tera auzk utzita noizean bein gure ba-renari pozaldi atofiko. Izer bada! Be-ti negu beltzean? Izel! Izel! Noiz bait bea degu udaberia ere, Eta Aberia galitk izan ezker. Zergatik ez? Egun anetan irakurtzen ditugun izpañak eta iragarkiak irakurtia.

Nola ez alaitu bada?

Izan ere urte onen egun berezi au-tan, alaitasuna guri zerk ematen di-gun asmatzen ez da gaitza.

Aurten ere nailz alde batetik gida gorotagari au gure gain izan baditu-gu pozituzko jai aldak ere.

Abefi Eguna Berbizkunde, egunean, eta egunari dagokion euzko-jaialdiak. Aberia ganako msitetasuna dargiten jai aldiak. Eta jai aldirik ezin beriz olak, antzezkitun bat estala eta are of Amaya.

Izan ere jai'aldi abek zuentzen dit-anak badeki ondo euzkotaf an egafia aatzeke zein erari dan bereziene. Oa-patu ditugun bada, dagokion alaita-sunarekin eta Goiko Jaunak nai dena-aldan laisteten Azkatasun Eguna, Euz-kadi osan ospatzea.

ITURTZO.

ANDIK ETA EMENDIK

Italiar'ak asare bizi Inglate'ra'gaz

Abisini'ko gudearen asieran nabaituzan baño asare eta estutasun biziagoa nabaitzen da gaur e'ri bi onein artean. Petroleo saneuria jaso.-Italia gauzak saltzeko asmotan.

ITALIARAK KEZKAZ

Roma.—Ingelander Aldundia'n, ezta baida baten Italiaren aurka itz zozotz ta mingotsak san ebezen eta itz ofeik guztiz mimeratu ta asaretu dabez italiar'ak.

Abisini'ko gudateko zigof-egunetan balzen asare edo asafego dira italiar'ok Inglate'ra dala-ta. Oraingoan e'ri oso artega dago baiña.

Abisini'ko gudatean italiar'ak euren Gob'rua'k, Abisini'ko euren gaudateko alegiak egitean ebazala ikusten eben eta Inglate'ra'k Abisini'ko Italiaren zea eragotzi egin nai eba.

Ora'in, bi, beste lari bat nabaitzen dabe italiar'ak eta Inglate'ra'kin asare dirana ikusten dabe, baiña oraingo lafioi nundik yatorkuen eta Inglate'ra'kin ofen asare zergatik diranik ez dakie.

Inglate'ra'kin zergatik asaretu diran ez jakiteak, guztiz kezka su dauka Italia. Italiar'ak gela'k Apifika'ko gudatean Inglate'ra' mindu egin zala ta ora'in i'ariz Italiari burua martu-arazo nai dautsola uste dabe. Inglate'ra'k guda sortu nai ez-dau nundik andik, guda izkili asko egin osan.

Elorkizuna kezkatu ikusten dabe italiar'ak; Inglate'ra'ri Italiaren lepote bere burua ornu du bea dala bururatu'z ba-yako, 'afi bea dabena dakie italiar'ak eta.

Italiar' izpatingi batzuk, e'itafak baretu ta gorotza itzali beatean, e'itafok berotu ta gorotza pizten dihardue. Egunotan "Tevere" izpatingi Inglate'ra'ko Aldundi'ko itzaldiei buruz, izki aundiekia auxe itoan: "Laborista gize'eteki-zala ta libelak ze'ne'k ba'n, ze'ne'k Italia irainduago egin dihardue".

"Tevere" izpatingia, ta Italia'ko izpatingi lotsegalduko ta zitelenetari'ko; paxista-egite'etan artean irakurle asko dauz ta talde ofen izpatingi etsi dakie.

Beste izpatingi batzuk arazoi begiramen gelagaz asierzen dabe. "Tribuna" k bakarik "Inglate'ra'ri dagitoseguzan bid-zko galdarak" izenpudun lan baten auxe diho: "Zein asmo ta zein burukide dau Inglate'ra'k".

Italia'ri buruz olan jarduteko? Beste-rik agerizen ez dan-arte, Inglate'ra'kin bakesan dago Italia ta oindio oraintsu alkaren adizkidetasuneg eginako itunbenakin lotuta dagoz.

"La Tribuna" k ingelander bakoitzak herari deritxoen oldozu ta esan dakele gifo, baiña auxe diho jaraian: "Politika-alderdi merduak. Eleiza'ko Agintari Nagusia'k, Lateri edo Estadu'ko Aginpidunak eta e'itafen ordekar'ak alsuak jakien-ga'iera ta beran-berariz gure Abifia iraindu ta zapusten dabean, erantzupena bere ardura daukan agintaririk Inglate'ra' dan eta erantzupendun agintarion burubidea zein dan galdetzeko, eskubidedun gara."

"La Tribuna" k efudun laborista-alderdia esten dau. "Laboristok paxista-keri-zaleen eta ofin jokabideen aurka bakarik ez dihardue—d'ho—. Laterin arteko adizkidetasuna gafatu ta eragotzi naitz dabiliz ta ofin jokalega gorotza sortze da ta ori jakienaren nori ofei eragotzenik ez ipintea dogu txafago, Gobernu'k brak izatzen dauzala esan dake, gainera."

Kezka ta lario'k gorabera, Benito Mussolini'k Aste Donea "Rocadella carnate" izeneko basefi etxean irago dau. Konde d' Ciano brofen ezkon-sema, Belgrado'tik etofita, oraxe juango yako.

Mussolini'k eta Ciano'k azken-aldiko gorabera astertuko dabe, ta zer egin ortxe erabegiko dabe.

PETROLEO SANEURIA JASO

Amsterdam. — Shell Standard Oil, Texas Co. eta Sinaia etxak petrolearen saneuria jasotze erabagi dabe, litroko zentabo bat.

Guidar baloz eratzi ebenetik, laugafenez jaso dabe saneuri petroleo.

ZERGA GUTITU FRANCE'N

Paris.—Esladuko ote'ne'k porbidirik izan dabo oraingoan, "Lateri egunkaria" ageriu dan agindu baten arauz 1835gn. urteko bagilaren 20'gn. Lavale'nen jaurjaritzak emondako agindua ez-ze'itua gelditu da.

Urtean 30.000 Franco'tik gora irabazten eztabonk ezafia izan daben

Gure itzas-gudari'j'n alde'z txind-batzen jardun ziran emakume talde'i.

Matasunaren indara

eune'ko amaf zergea, auferantzean ez dabe izango.

INGELES GUDONTZETAKOAK, POZIK

Londres. — Ingels gudontzietako itxasgizonak, nagusien agindu bafi bat dala-ta, ezitjan dagoz.

Gudontzetan oi daban gog edariak, oraharte jautik iru ura eta bat rhon izaten izan dau, auferantzean, ordea, hron bat eta iru bi, izango ditu.

Eune'ko zortzi gaitutes dabe ori lor-tutea.

Arantz afia' sortzen dan matasuna ezefetzeko, ludi onetan ez dago alik dan-kon'ik.

Zenbat eta mingotxa andijagua, eruap-na senduagua, matasuna gordi'agua, gaf-tuagua.

Apaldu daigun burua, oldortu daigun sakon eta gure adimenera beriala dakargu ikuspeirik edefena gai onetaz.

Kistafok guregan dogun blafkunik astunena betetzeko, aibat gizaldit'k onntz, aste onetan iz, ospatzen dogu gure Gai'katzalaren ir urtefena."

Asie ituna kistaf iz odozten dogumon-tzat, Bere oromenczko txadonkixunetan abestijak, dat dat dagigu burutik oneta-raho.

Txadonetan guztija agiri di baltze lan-tzita, dana da itzaltasun neuria.

Une itzaltu onen zergatizaz jakinge itxatera, norberan burubari egijaz ari'futa itanduko geunzkiyo... laña izelan dakaf nere bafura ain atsekabe azun au?

Aste onetan oroitzen dogun Jauna, ludi onetan izan zan afian, esatez da egitez, matasuna besterik itakatsi ez eban afen, iraindua, zapaldua eta erijotza gogofera epafua izan zan gixonon gitalkeriz.

Kisto Jaun ona gixonon gofotz o'ndia zala bidez, arantz gogofeteko buretuna-gaz Bere aurpejia urafuta, Ur'ti'nen besotara'u zan.

Kisto donokiratu zan baiña Bere irak-itjak ludi'jan lefden gelditu ziran eta ala irainago dabe beti eta b-ti.

Bere bismat, arantz afian izan eban eta erijotzen aufera be alaxe aurketzu zan. Bana arantz afie aretan sorturiko mrtasunak, gixonok aste ez eban indafia, zapalduaz, i'urperatuaz, matasun ori lorez estaldua eskini euskun. Berpiztu zan Be-ne gogua!

Afetz begira daigun gure abestiarik, oldortu daigun sakon beratzaz eta argi ikusiko dogu beste danantzako opa ona besterik ez dabena, guztijentzat matasuna besterik agertzen ez dautsona, anei idar iraindua, aibo guztija arantzaz esitua eta bijotzen erdijon epafu zofotzaz erailduta.

Ikuspegi nega'gafia benetan, euskotaf iz odozten dogumontzat!

Gaurko egunez, a'ute'k urtietan, abefi-jaren didari erantzunagaz batzafu izan garan toki guztijetan, ikuratz edefa itxi izan dogu: anatasuna gurientzako, itzal osua beste guzti jentzako.

Egun ofetan, belilil, bultzi eta abatez, alaitu atera oi gihan gure basurixubetarik eta izarotzen gebazin beste danetan gure aldetik agufa anaikofa izan oi zan. Gaur guk ain poez txango areitan iker-tzen gebazan uritxubak, abefi arerijoz jo-erik aurkitzen dira eta ori dala ta txo-kotxu onetan egotera bafiatu.

Igaziriko urtietan, Abefi Eguna, uda-bafian ufetxindofa areiz ofitsuban abefi-baxen alaitu agertzen bayakun, gaur arantzadun buretunagaz bere aurpejia zauritua, odolduta ikusten dogu. Betiko arerijo etoyok ingratuta danokz erijotza epaitzen dautsoela, baiña bere se-ne zin-tzuak beti iz tinko, kementsu, adore bi-xiz bere aldeztetako.

Matasunaren indafat! Arentjua gofotz be-erliko epe zofotzakaz erail guran da-torko'a; bera, beti iz, apal, eruapen osoz, asketizien dautsoela eatean.

Gaur irahan irahan erijotzara bidian da go baiña jakin begi gixonak gofotzko in-daf ori, aspiratua, zapaldua eta i'urperatua, kementsu, loretsu zorijontsu izango dala beti eta beti.

AZKORGAIN

Oafia.—Iganderako etzan eldu; origai-tik zerbait atzerago sartzen dogu.

Begoñako eleizkizunera eldu zuzene'ko ikur'ik ba'zuk.

Ardi galduak...

Berme'ko kalari ikustalditxo bat emanaz nabiteja, Asturias'tik etofitako eusko gudari ta legun zar batekin to-po egin det. Bizikafeko sendo bat eman ondoren eusko'ar ao guztietan dabilen galderatxo egin gabe nola etal.

—Ta Asturias'en?

Bizirio ondo ez motel. Ta ortik au-fera bai nere galdera guzief bafa-bafa erantzuna eman ere.

A zer nolako gertaerak gaur edo bial argitarazeko?

Gauza asko baidira gaur azaldu ez'in ditezkean'k. Gauza geiago baidira oraindik biarko egunean naitanazaz azaldu bearko diranak e'itaren jakin-gari, Gari'tza aundia lortu degu eus-kotafok guda galgafari buruz. Ara-go gogor' buruz...

Nere lagunarentzat, gudaketa guzien garaitzak be'ho dizdirakorrago batasu-maren garaitza, gizontasunaren garitza, agintaritzaren eta gogoren ga-raltza izan da.

Ardi galduak... ikasbide edera!

Zion nere lagunak.

Ikasbide edera. Ardi galduak.

Bat batean, ene irudimenean alderdi askoren eziefetko asmo eta irizkiak jo-gita geratu zalkit.

Esana ta izana ber'nak ba-lira ta gizonak akatz gabekoak, zenbatez zor-ionsuago izango liranen gizon da etia!

Zoritxafez ez izaki ofela. Non ar-kitzen akatz gabeko gizonik? Gizon-arengandik gaitzakeria uruntzen ez dan bitartean, zuzendararen bear izango da.

Alpefik da. Oker'ideak artzako or-tura duan'k artza' bear. Azkatasun gilegiak'kin dabil'zanean, ardiak artzi biurtzen diranean nor bere kezara an'arki bizian dabilenean... be'ne onik ez.

Ortiz. Agintaritzaz beafetko da; e'ri-arengandik datofen agintaritzaz, e'ri-aren asmo ta uestak aufera eraman'zot ditua, bakoitza bere aldetik ibili ge-be guzien eskari ta eskubideak bide zuzenean 'nfiko dituan agintaritzaz. Iiz batean. E'itaz bat eginda dagoan ar-intaritzaz Bere gaminatasun, neke eta oña-seaz ondo dakian agintaritzaz. jGero gerokoak bestala!

Artalde benanduen bila atera barea auzoko txabolelak, artzalai ots egin be'ra inguruetako la'z ta aitzak mia-tu bafra, okefa nolabait konponcu be'ra.

Oraingo ontan, bere etxea konpondu ez'it'k naitz, lan darabilkin artzajari egin diote del oi bezela.

Ezker aundirik ez emen a'fen.

Eta azkatasun gelegiaz, zoritxafez e'ri gela'netan ereindako azkatasun itxuaran azia dela bide, asmo ta iri-tzi aundiengandik azk' diralako, lafa-utzi ta uri aundietako aketiztetan be'al-lasal dabiliztan bitartean.

Ikasbide edera!

Auzokoentzat bezela guretzat ere. Guretzat, lengo bide zafetatik ibili gaitzen eta gure etxean auzo-zale ta bere izate ta asmoaren zale agertzen diran'zako' ar'ago.

Ortiz, zuzendarik bear ditu etjak. Zuzende i' etjioi ta asmo-aundikoak dituzten etjak e'ri zorionsuak izanen dira.

Darabilgün euskoak egi auxe aus-marean.

Jaungoikoa'rekin abefia bere zapaj-tz'ien eskuetatik azkatia baño asmo aundiagorik be'iz gizonok ez ge-muke arkituko.

"Euskalduna"ko gudari bat.

ITALIA GAUZAK SALDU ASMOTAN

Milan.—Baltzu izen gabe bafi bat atondu dabe eta Italiar'ak etia gau-zak beste estaduetara saltzeko lanetan jarduteko, da, berariz, eta "Consorzio Italiano Esportazioni Aeronautiche" deritza, eta Roma'n izango dau lan-dola nagusia.

Ola oneik izango dira bezkide: Al-fa Romeo, Ernesto Breda, Aeronauti-ca Macchi, Caproni e Isotta Fras-chini, Fiat eta geyago be bai.

Belgica bere burujaubetasun alde.

Londres.—Belgica'k bere burujau-be-tasuna aldeteko bideak eg'iaz darua-zala diho "Daily Telegraph" izpafin-gik, idazle batek.

Ora'in su Brusela's-en, Paris'en eta Londres'en egin dabean batzafetan, Prantzia'k eta Inglate'ra'k 1936'gn. epailaren 19'gn eskifi ebena beteez Belgica'ren alde azalben batzuk egin d'ezala erabari dabe.

Pasku-jalak ostean arakatu ta aton-duko dabe azipenoi lau Lateri'ren ar-tean onartu bea dabe-ta.

"CANARIAS" ERI IGES EGIN EU-TSAN PRANTZETAR ONTZIA

Marsella.—Españaf paxisten gudon-tzi "Canarias"ek lengo batean aurtetik erabili eban prantze'ar ontzia, paque-bot dala'ko eldu da kay'ra, eta jen-deg efuz egoan aren zain.

Paxista ontziak, Palma de Mallorca'ra joateko agindu eutsen, baiña prantzataraf ukatu egin yakoan ola-korik egitera.

Kaira eldu bezin laster, ontzi-etxera joan zan kapitana, eta ibilerako ezal-pen idazkia utzi eban bertan.

Idazki ofen bafi ezta'ki j'ok be ora-farte.

BALEARES'ETAN ITALIARAK NAGUSI

Marsella.—Baleares'etan aldia eman duan "Agencia España"ko izparkari batek, Mallorca'n italiar'ak duten gu-dar'etallkundesari batek, izpar onex'k eman ditu:

Palma de Mallorca'n, egazkinlari taj-de bateko buru, italiar' opizialak dira. Amabost itxas-egazkin dituzte, Tri-es-te'ko matrikuladun "Adriatico" 5000 toneladako italiar itxasontziak ekariak amabostak.

Sugatzeko era'ko egazkinak, befo-getasai, Hroda tajukoak, iru motordu-nak. Motofa Alfa Romeo (Pegasus) mustakoa dute, 550 zaldiduna bakoitza ta aizez oztuzten diranak. 12.7 mm.'ko ametraladorak dituzte egazkin onek aldean. Esker-eskubi 2.000 kilo bomba eraman dezatke. Egazkin bakoitza: 15.05 metro ditu luzez. Bafuan 2.000 kilo bomba dituzte, 1.100 aneur-kin edo kilometroz ibili al dute.

Badituzte gainera, "Machi" tajuko

beste bederatz itxas-egazkin ere, 9.07 metro luzez bakoitza ta bafuan lau la-gun eraman al izateko beste'koak.

Pollensa'ko uretin, Piaggio tajuko beste aspi, amasei suagatz'ko, aundi, lau "Stella", 610 zaldiduna bakoitza ta 10.03 metro luzez.

Mallorca ugarte'etan Roatta italiar bu-ruzagia da agintari nagusi. 3.000 ita-liar gudari daude. Ugarte ortan di-

Emakuniak. Ornela'tar Endika, Eritaintza-Zuzendarijari txanponak atartzen.

Emakuniak. Ornela'tar Endika, Eritaintza-Zuzendarijari txanponak atartzen.

Emakuniak. Ornela'tar Endika, Eritaintza-Zuzendarijari txanponak atartzen.

TARTEKA-MARTEKA

Baleares'etan italiar'ak daben indara. - Bel-gika'ren azkatasun alde. - Frantze guda gertakizunetan. - "Canarias"eri iges egin eutsan frantzetar ontzia. - Beste izparak.

nak. Motofa Alfa Romeo (Pegasus) mustakoa dute, 550 zaldiduna bakoitza ta aizez oztuzten diranak. 12.7 mm.'ko ametraladorak dituzte egazkin onek aldean. Esker-eskubi 2.000 kilo bomba eraman dezatke. Egazkin bakoitza: 15.05 metro ditu luzez. Bafuan 2.000 kilo bomba dituzte, 1.100 aneur-kin edo kilometroz ibili al dute.

Badituzte gainera, "Machi" tajuko

beste bederatz itxas-egazkin ere, 9.07 metro luzez bakoitza ta bafuan lau la-gun eraman al izateko beste'koak.

Pollensa'ko uretin, Piaggio tajuko beste aspi, amasei suagatz'ko, aundi, lau "Stella", 610 zaldiduna bakoitza ta 10.03 metro luzez.

Mallorca ugarte'etan Roatta italiar bu-ruzagia da agintari nagusi. 3.000 ita-liar gudari daude. Ugarte ortan di-

Emakuniak. Ornela'tar Endika, Eritaintza-Zuzendarijari txanponak atartzen.

Emakuniak. Ornela'tar Endika, Eritaintza-Zuzendarijari txanponak atartzen.

Emakuniak. Ornela'tar Endika, Eritaintza-Zuzendarijari txanponak atartzen.

Emakuniak. Ornela'tar Endika, Eritaintza-Zuzendarijari txanponak atartzen.

Emakuniak. Ornela'tar Endika, Eritaintza-Zuzendarijari txanponak atartzen.

Emakuniak. Ornela'tar Endika, Eritaintza-Zuzendarijari txanponak atartzen.

Emakuniak. Ornela'tar Endika, Eritaintza-Zuzendarijari txanponak atartzen.

Emakuniak. Ornela'tar Endika, Eritaintza-Zuzendarijari txanponak atartzen.

Emakuniak. Ornela'tar Endika, Eritaintza-Zuzendarijari txanponak atartzen.

tuzten guda-tramankuluak, onexek di-ra: 10.5 mm.'ko kalibre'dun bost suaga-gal, ta mifanun larogetalau suaga-lda jaurtizten dituzten "Breda" ta-juko ametraladork astunak.

Lau apurtzailu edo destroyer dituzte kaisan, "Quarto" gudontzia ta itxaspe-ko edo submarino bat.

Aruntz-onutza ibili nai dutenen gar-bitasun-agiri guztiak, italiar onizialak azteritzen dituzte.

Baleares-inguruan ontzirik agertzen bada, bereala ateratzen dira bidera Ita-liar egazkinak.

FRANTZE GUDA GERTAKIZU-NETAN

Paris.—Frantze'ko Guda-Agintaritz'a ren eguneroko b'ezzi dan "L'Echo"n, agiri danez Frantze'ko Ipafalde-Sor-kal'dean eta Egoal'de-Sorkal'dean guda-toki ta guda-luban bariak egiten di-hardue. "Linea Maginot" sendotu egin dabo sal batzuetan. Lan orek alik eta lasiefen egiten dihardue. Guda-Agintaritzaz Nagusia'ren esmo'ei jafai-tuaz guda-izkili gihan be len baiño gogofago ekin dautse.

ZEIN GEIAGOKA

Tokio.—Berogetabost zentimetro za-baleko kanoldun 50.000 toneladako gu-dontziak egiteko asmoa Tokio'n ebe-na guzupetu egin dabe agintariak.

Japon'ek Inglate'ra'ko guda-izkili geitzez arakutzen dihardu, batez, be, gudontziet begira adi-adi dabo ta ofeik astertu ostein, berak beretzako zela-koak egin erabagik, dau.

IBILTARIAK UGARI

Paris.—Pasku aldi'ko jayetan, Paris onetatik alde egin dabena bi mifoi lagun baiño geyago izan dira'la diho.

Havre'n eta Niza'n erbeste'koen er-beste'koz, lagun askok, bultzietan lo egin bear izan dabe.

AZKENENGO IZPARRAK

Franco'ren aurkakako matxiñada zarafatsua Marruecos'en

Gudari eta guda-agintariak asafe biziz altzau ziran Franco'ren aurka; onek baña lenen-gotan atxilotuei (deteniduei) bizia kendu eutsen. - Kataluña'ko gobernu baña osotuteko lanak. - Guda - oñetako agiriak. - Guadalajara'n auñeraka. - Beste izpañak.

MATXINADA ASMOA ETA ONDORENAK

Tanger. — Maruekoetan, paxisten artean nastea sortu da, eta Franco jaurtiteko matxiñadea sortu nai eben. Matxiñada zaleok, Ceuta'n izan dabe indafik geyen, ueste danez.

Egazketa zelaya eurok artzeko eben, baña min luze eta bafitsuaq dana zahaldu ei-dabe, eta ortik, agin-gidean egozanak, erabaki batz ete neufi izugarik ezafi ditue.

Ainbat dogun preso artuak izan di-ra, eta euron artean, soldau, eñitaf eta gudari-buru batzuk be bai. Eñita-fen artean, eskumataf pila edefa. Oñek asafe dira, España'ra atzerfitar asko eldu eta nagusi egin nairik da-biltzalako.

Ceuta'n 30 ofizial it ditue. Paxisten artean egonezin eta artegasun an-

dia dago, eta baita asafeak be ugari izaten ditue.

FRANCO'REN KONTRA MATXINA-DEA EGIN NAIRIK

Paris. — España'ren agintzapeko Maruekoetan paxistaen euren artean matxiñada andia sortu dala diñoe.

Matxiñada onetan agindari, gudari eta eñitaf lauak be arteko ei-dira. Franco buruzagiaren erpepialtik az-katuteko egin nai izan dabe, bañan gogof eta estu artu, eta matxiñada-koak eriotz-epayaren zigorpe ezafi ditue. Asko dagoz atxilotuta.

ESPAÑA'RA INGELESAK SISIEMENA AZTERTZEN

Londres. — España alderantz, bede-ratzi laguneko taldea urtengo da egu-

notako baten, eta gizon eta emaku-me dira.

España'ko kistartzaleasuna azter-tu eta adiralduteko asmoa dabe. Er-beste-arazu zaingora beaf dalako bai-menaren bila ta laguntza eske jo da-be, baña ez dautse laguntasun ori es-kefi.

Ofegaitik, euren kontura joango di-ra oñtera ta ikasketa ofek egitera.

Canterbury'ko eleiztaf agintari na-gusia be talde ofetako izango da.

ERIOTZARA EPAITUAK

Londres. — Tanger'etiko izpañ batek diñonez, Maruekoetan matxiñadea sortu egin da. Agindariak, baña, be-reala ezereatuteko alegin gogofak egin ditue.

Atxilotuak asko dira, eta eriotzara epaituak.

ESPAÑA'ERIZALIEI EDER EGITEN

Londres. — Salerosleak batzaf andia izan dabe Cardiff'en, eta España'ko erizalien alde agertu dira, eta lagun-tasuna eskeintzea erabagi, paxismo europararen kaltez bikain asi dira-lako.

GENERALITATEKO KRISISA

Barcelona. — Generalitate'ko krisisa dala-ta juañ etofi ugari oartu da gaur Generalitate'ñ etxean. Eguerdian esan ebenez lendakariak orain-dik nolunak artzen jafaitzen eban.

Afatsaldeko iruretan Companys jaunak agiri bat agertu eban.

Krisis eragiteko lanak adierazi ondoren Terradellas jauna izentau dabela erakusten dau Gobernu baña eraldu eta osotu dagian.

Gabeko amafak eta lauretan be-te agiri bat emon eben lendekarizan. Bertan esaten denez Terradellas jaun-nak jardunaldi batzuk izan ditu C. N. T. U. G. T., Rabassaires eta Ezquerria'koekin.

Biaf jafaituko dira jardunaldiok eta biaf bertan, geituten dau Terra-dellas'en agiriak, nire erabagien bafi emongo dautsat lendakariari.

ERIZALEAK GOGOF AUÑERANTZ

Andujar. — Eñizale gudarosteak jo-aldi gogofez auñeraka diardu Pozo-blanco aldean.

Alde batetik, Alcaracejo'rantz ure-tatu dira, ta bestetik Villanueva del Duque'rantz.

Euzkadi'ko Girtza Zuzendaritza nagusia

BIZKAYA'KO LASPELUR-GINAI

Epala onen 30 eta 31'gnz. eta jo-ralaren 1'goan. artu daikiez "La Vi-caina, S. A." olean, Bilbao'n diran gayak. Zaingo onek egindako bana-letan dagokioena.

Esandako epean eskubide ofekaz balian ezean, gero ezdan izango es-karirik egiteko be, eskubiderik. Bilbao'n 1937 epalaren 29'gn.

Alcaracejo'n paxistak estu ta lañi eutsi ezafik dabiliz, eñizalien bul-tzadai.

GUDA-ZAINGOKO AGIRIA

Madrid. — Bart gabeko amafetan guda zaingotik edatutako agiria:

"Erdi aldean. Guadalajara'n: Eñi-zaleak auñerantz egin dabe auñenengo leku batzuetan, ezkañ-aldean esiak batiztaurik. Agindariak esan bezeia, gogoz eta kementsu, izentautako el-burua iritxi zituan. osoro egin be. Alde onetako beste ofetan baritsu

artileriaen ekitaldi bakafen bat edo beste, eta izkiluz orobat. Paxisten igesi amaf lagun eldu za-ian eñizaliakana."

GENERALITATEKO AGIRIA

Barcelona. — Bart, bederatzietan Al-deza zaingoko emondsko agiria:

"Gaur afatsaldean, Cillas'ko a-tile-riak Banastas zeaf suagaka jardun dau. Gureak erantzun dautse, eta ixil-durazi ere bai.

Pou bafutian, soldau bat eldu zan gurekana arma ta guzi."

EGUNA Euzkadi'ko alde z guda-oñetan

Las Caldas (Asturias).

Euzkeldun Irakurle Batza'ko zuzendari jauna, aguf:

Ikusirik tamalez euskal izpañgi ori laguntza bea'an arkitzen dala, abertzale askoren zabarkeriz, gauza gutxikin bada ere berari laguntzea erabaki degu As-turias'ko lufaldetan gabiltzan Amayur'ko iru gudar'en artean, ta ziur gaud jafaitzaleak izango ditugula. Gure izkuntza berdiniak gabeko onek egiten dualako Aberia, bada atzo bertan izpañgi au eskutara u zuten Las Caldas'ko en-irantzian iru asturianok eta irurak ala zioten "berdin zala ayeñ tzat bera begira jafi, zeafetara jafi, no'a nai jafi, bada itz bakara etzuela ule-rtzen". Ori abertzalientzat pozgafi da, ba da, berak garbi erakusten die España eta beste abefi gutiergi gu geradela beste abefi bat, ayeñen ezertan ere ez degula batere ber-dintanirik.

Gauza abek ikusi eta jizango ote da abertzale bat izanngi ori laguntza gabe utziko duanik? Nik ez det ueste bestela ne-re irizirako abertzale epelxamafa izango da. Guk il au ere ba'ian aritzen dala abertzale bat izpañgi ori laguntza gabe ba'a, gulariak artzen degu pila edefa, ilian iruna laulekokin.

Aguf bada eta aginda.

Lafañaga'taf Bemarta. Sarasa'taf E'upin. Nieto'taf Kolestin (1).

Gipuzkoa'ko guda-oñetan. Lekeitio eta Eibar'koetan artilleria eta mortero ekitaldia; lenengon gal-lofak galeraziaz, eta bigarengon El-goibar'ko geldokian paxista taldea uxatu, eta Soralue'n, guda-tresna olara eta gudaletxe nagusira su egi-ñaz.

Eloñio aldean, regimiento de Ame-ricas'ko soldau bat agertuda.

Araba'koetan.

Suagakarien jardun, alde bietatik; paxisten suaga bat Galarza'ko eleiza-ren gain jausi da eta euretafui kal-teak egin.

Aren egazkia batek ikusketan jar-dun eban.

MARTIARITU SAILDIA

Ibafa'taf Kepa eta Afutza'taf Kipi-ren gudariei dei egiten dautsegu, sail-di onen gudaletxera ogetalau ordu baru agertu daitezcan, ezetarikoi aitze-ki barik.

Agertu ezpa'daitez, dagokiezan zi-gofak ezafiko yakez.

Komandante arduraduna.

Zuek bezalako abertzale zintzoari, osa-suntsu, kementsu izatea opa dizutegu, abefi alde jafaitzeko Esker mila gudari zintzoak. — Euzkeldun Irakurle Batza.

AUTUKA - MAUTUKA

Alemanen ordezkariak ez Batikano'ra. Ontzi bat laguntza eske. - Kontrola dala-ta. Inglatera gudariak ugaritzen.

ALEMAN ORDEZKARIA BATI-KANORA EZ

Paris. — Kepa deunaren eleizan oi diran jai aldiak ziran Paskoz eta Aita Santua egoan buru.

Alemania'k eta Batikano'k alkafekin da-ben esafea dala ta, eleizkizun etan ale-man ordezkariak ez zan agertu.

ONTZI BAT LAGUNTZA ESKE

San Francisco. — "Volunteer" amerikaf ontzia, 7.000 tonelada eta 42 lagunekoa, laguntza eske telegrafoz deika ari izan da, Japon'go itxasertzetatik 1.600 millara. Beraren alde, "Empres", "Canada" ta "President Harrison" ontziak joan yuko. "Tresno City" ingeles ontzi kargakoak, "Volunteer" gandik 200 millara dagola adi-razi dau, baña dabilen aize ta ekaitzen aregana ezin eldurik dagola.

INGLATERA ZARATA ITALIA'RI

Londres. — Ordezkarien artean diñonez,

Inglatera'k bafiren bafi lotsea emon dau-tsa Italia'ri, ez-sartze itunbena auzi egin dautala ta onek Ofela ezker, ingeles go-bernua erabagi gogofak artuteko gertu ei-dago.

KONTROLA EZIN ATONDURIK ORAIN BE

Londres. — "The Times" en Paris'ko iz-parkariak otsegin dau, Delbos'ek ingeles ordezkariak izan bafi dituan izketaldietan. España estaduko itxasaldietan kontrola estu eta zeatz bete beafa dala adirazi.

Ez sartze Batzordeak bere izatera eta jokaera izenari dagokianak izan ezpa'da-giz, pantzes eta ingeles ordezkariak dara-bilezan izketaldi asmoak egi biurtzea izan leitekela, diño Ori egitea, kontrolaren ar-durea ingeles eta prantzes gudontziak ar-tutua izango litzake, eta ziur, eta ez be-tera ez besterako jitez, zeatz jokatuaz.

Ez sartze asmoak ditu len lez, orain be, Frantze'ko Gobernu'k, eta Batzorde'k be

re lana egin ezik orduantxe man leitek-e asmoz aldatzea.

Izan dituen zirikadak gorabera, Blum eta lagunak, Batzordearen lanak bertan bera gelditu ez daitezcan alegin andiak egin go ditue.

INGLATERA GUDARIAK UGARI-TUTEN

Londres. — Egazketa gudaroste ingelesa eratuteko soldau eta opiziale bafiak bila-tuten jo ta su diardue, eta asko ugaritu dira.

Gudaroste liofekoari, ordea, gudari gitxi agertu da bafirik, eta toton eginda dago. Ori olan izatearen zio aztertuteko Batz-or-de bat izendatu dabe.

Lofoeko gudarostetako gizon gitxi agen-tutea, auxegalik ei-da. Egazketarako ze-letasunez beterik ei dira gazteak; egazki-lari amalau bear ziran iradan urte bitan, eta 2.000 gei agertu ziran. Egazket-arako ogetat bear, eta 65.000 lagunak es-katu.

Igandez, Begoñ'a n ospatu zan Jaunartzia ikusgaitzeta ikus izan zan, milaka ta milaka abertzaleak beragatu ziran, abertzalien artian irauten dauñ kistafasun zintzoa agrian jafirik.